

Tingbok for Ringerike

Bok 41

1697

Transkribert av Thorleif Solberg

Gitt i gave til Ringerike slektshistorielag 2010 av
Thorleif Solberg

Søkbar bok

Boken er søkbar

Æ – Ø og Å kan være problematisk ved søk.

Noen ganger kan følgende bokstaver benyttes i stedet

Bruk E i stedet for Æ

Bruk O i stedet for Ø

Bruk A i stedet for Å

Det er register bak i boken.

Forord:

Tingbok 41 - 1697 for Ringerike er transkribert etter samme lest som de øvrige jeg har utarbeidet. De fleste sakene er referert ord for ord, men ortografien har jeg tillatt meg å "forenkle" noe. Jeg skriver bli i-
stedenfor bliffue, nåde istedenfor Naade osv.

Noen få saker, som ikke har slekts-
historisk betydning, har jeg bare referert. Sidetallet i Tingboka er notert i margen.

Vågård 7. desember 1996.

Thorleif Solberg.

S.72 b. ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD
TINGSTUE I NORDERHOV

5.mars 1697.

Lagrette: Engebret Veisten, Nils Hverven, Halvor Bråk, Malte Kittelsby, Knut Veien, Gudbrand Kittelsby, Alf Gjørud og Gul Follum.

Var overværendes voris gunstige hr.amtmann velb. Paul Glud, samt kongl.maj.ts fogd, Sr.Lars Tønder med ellers menige almue av Norderhov prestegjeld.

Hvorda velermelte voris gunstige hr.amtmann lot opplese og forkynne kongl.maj.ts nådigste forordning om militære personer som adskillige leiermål begår, deres straff, dat.29.des.1696. Nok lot han opplese hans høyexell.hr. statholder Gyldenløves ord til hans velbr. om sigt og sagefalls saker for drukkenskap, slagsmål, overhørighet og deslike små forseelser ei av fogden eller hos fullmektigen at må søkes uten amtmannens approbation, dat.13.mai 1693.

Kittel Olsen lot tinglese sitt skjøte av Torger Østensen Ryg i Hols anneks på den halve ødegård Støveren i Soknedalen, dat.7.nov.1696.

Monsr. Christen Stillefsen av Bragernes lot tinglyse en transport av Anders Jørgensen Tandberg til ham given, på 80 riksdaler, som Søren Andersen Jembt til Anders skyldig med des parts forskrivelse, dat.23.febr.1697.

Monsr. Jørgen Larsen, vohnhaftig på Hønen, lot tinglyse sitt skjøte av Torkel Karlsen Skollerud til ham utstedt på 2 1/2 lispund i Løkke med bygsel, dat.19.jan.1697.

Anders Jørgensen Tandberg lot tinglyse sitt skjøte av Sr. Jon von Cappelen til ham utstedt på hans påboende gård Tandberg = 2 skip-pund, dat.24. 9br. 1696.

Guttorm Larsen Sata lot tinglyse sitt skjøte av Gaute Halvorsen Skaugen på den gård nedre Lindeli i Ådalen, skylder 4 kalvskinn med bygsel, dat.24.okt.1696.

Erik Eriksen Setnes lot tinglyse sitt skjøte av Erik Andersen Jemt på de huse og gård ved Hønefoss som salig Anders Jemt tilforn eide og iboede, dat.4.jan.1697.

Ole Jacobsen lot tinglyse sin bygselseddel av hr. Jonas Ramus på den gård Grøterud, skylder 1 fjering tunge, dat.3.april 1694.

S.73 a. Ole Ellingsen Nes lot tinglyse sin hustrus, Kirsti Karlsdatters erlangede skjøte av Ole Drolshammer og Halvor

Tostensen "Sættoe" (Sata) på 2 10/11 setting gods i den gård Nøkleby, dat.8.mars 1695.

Monsr. Jørgen Larsen Hønen lot fredlyse sine skoger på Tyristrand med advarsel til hans landbønder ibid, at de seg ikke vederstår at begå videre eller mere skoghugst uti hans skoger enn loven dem tillater, og de ellers kan ha med hans minde og forlov.

Item gav Jørgen Larsen tilkjenne og lot lyse, at såsom der er bestående endel elsdyr (elger) uti hans gårds Skolleruds marker, så lot han advare enhver som ere sindede til at begå utilbørlige vådrap på sådanne dyr, at de seg derifra entholder, og seg ei med sådant på hans marker og egedeler befatter, med mindre de derfor vil tiltales og lide som loven derom foresiger. Og i særdeleshet lot han derom advare Halvor Sørum, Siver "Hoffuind" (Håvi) og Lars Oppen, som sedvanlig til sådant ladet seg sande på hans marker.

Kongl.maj.ts fogd, Sr. Lars Tønder, tilspurte almuen og lagrettet om en plass kalles Spålen, som sist ført for et skinn, om samme plass av noen brukes eller bebos. Hvortil almuen svarte at samme plass ei av noen vært bebodd eller brukt siden Paul Spålen drog derifra efter at han hadde skogen uthugget og oppbrent til bråter. Og ligger nu igjen øde og under "fætraad" (fefot) som tilforn av Arilds tid. Og kan nu være ungefær 10 år siden han flyttet derifra.

Likeledes en plass kalles Katnos, som tilforn skal være brukt under fornevnte Spålen, og innført i matriculen for 1 1/3 s. Derom tilsto almuen, at det aldri vært eller har vært noen boendis plass, videre enn det av finnene uthugget til tømmer og bråter, og ellers ei anderledes både tilforn og siden vært brukt enn til setermark og "fætraad).

Item en plass kalles Gulås (Galås?), står i matrikulen innført for to lispund. Om samme plass visste ingen hvor den er eller ligger, videre enn at den for noen tid siden var kalt "oppe i Sessrudmarken". Men omsider ved Høyeste rettes dom avdømt ifra samme Sessrudmarken, eftersom den urettelig på samme sted kallet, og egedelerne forbleven til og under Sessrud som tilforn.

Lars Amundsen Moe på den hederlige mann hr. Peder Lycke, sogneprest til Jevnaker, hans vegne, i rette søkte Nils og Adam Askesrud for to års resterende landskyld, som er årlig et såld korn, til Jevnaker kirke.

S.73 b. De innstevnte møtte i rette og ei benektet fornevnte to såld korn til Jevnaker kirke jo er ubetalt, men de sier seg ei at ha hatt bruk derfor i gården, eftersom Jacob Lut har innsatt en husmann, nemlig Knut Haraldsen, som bruker en stor del av gårdens egedeler, og ei kommen dem til hjelp enten i skatter eller landskyld. Og ble av den fornevnte husmann i retten anvist Jacob Luttess seddel som han gitt ham at bruke samme husmannsplass, dat.18.des.1694.

Men såsom det eragtes ubillig at kirken skulle lide noen skade eller avkortning uti sin berettigede landskyld, eftersom det leilendingene og Jacob Lut særlig imellem, om han dem i så måte forurettet, og innsatt andre dem til skade og fortrenghet, så er

fornevnte Nils og Adam Askesrud hermed tilfunden at betale de fornevnte til Jevnaker kirke resterende to såld korn, med samt 1/4 forhøyelse for des misbetetaling, hvilket de enten in natura eller efter Capittels Taxt har til citanten at levere og betale innen 15 dager, med samt en riksdaler i omkostning og dompenge, eller ved adferd efter loven at utsøkes.

Nils Nilsen Berger ved sin fullmektig Anders Jørgensen Tandberg, efter inngiven varselseddel, fordret dom over Lars Langengen for 5 1/2 tylt døgtig måltømmer han ham skyldig for en hest, for tylden 5 ort.

Den innstevnte Lars Langengen møtte i rette, og gjelden ei benektet. Men han sa at den fornevnte hest, som han av Nils bekom om høsten, døde om våren derefter.

Er tilfunden samme 5 1/2 tylt døgtig tømmer eller 5 ort for hver tylt, å betale innen 15dager med en halv riksdaler i omkostning. Nok fordret han dom over Ole Gundersen Gagnum for 4 riksdaler han ham skyldig efter sin salige fader.

Item 1/2 daler for endel høy som han skulle vært utlagt efter Oles salige broder Erik Gagnum.

Den innstevnte Ole Gundersen Gagnum møtte i rette, og den 1/2 daler for det høy ganske fragikk. Men om de krevende 4 riksdaler sa han at være således, at hans salige fader Gunder Gagnum fikk en hest av Nils Berger for ungefehr seksten år siden som han skulle betale med "ti tiuff tylter bords førsell", hvorpå ført seks tiuff, og de fire tiuff at reste. Erbyder seg å betale enten med tømmer eller førsel. Men citanten fordret dom, fornevnte 4 riksdaler med årsakelig omkostning.

Så er fornevnte Ole Gundersen tilfunden de forskrevne 4 riksdaler enten med tømmer eller penge at betale innen 15 dager med 1/2 riksdaler i omkostning og dompenge.

Men den fordrende 1/2 riksdaler for det høy, som ganske fragåes og ei noen riktighet derom forestilles, kunne nu ei tilkjennes at svare.

S.74 a. Nok hadde Nils Berger hitstevne Truls Elviken for 6 riksdaler han skulle reste for hans bygsel og plassens avståelse.

Men Truls Elviken, som selv møtte uti rette, benektet det, og sa at ha betalt ham såvit de var forliget om.

Anders Jørgensen begjærte sakens oppsettelse til neste alminnelige saketing, at han derom kan få ført sine prov, efter som det ene derav, nemlig Knut Eriksen Vaker, er syk. Hvormed vederparten og var fornøyet.

Ole Guttormsen Ringerud foregav å ha latt hitstevne sin granne Hans Tosseviken for en del rug av en bråte, som han imot forlikelse ham skal ha fratatt nu i vinter. Og sa at Hans Tossevik hadde sådd samme bråte inn på hans eiger.

På den innstevnte Hans Tosseviks vegne møtte hans kvinne Birgitte Karlsdatter, og foregav den fornevnte bråte at være røddet av hennes første mann, salig Peder Tossevik, på deres eige til Tossevik, og siden av hennes nuhavende mann "vaarlagt", og formente at dersom Ole Ringerud ville dem ifravinne samme egedeler, at han da burde stevne og søke det med lovlig

bevislighet til åsteden. Så formenten hun også at hennes barns formyndere herti burde stevnes og kalles.

Derhos fremla hun en arrestseddell av bygdelenmannen Peder Rasmussen på samme rug, dat.16.jan.1697.

Og ble så av citanten Ole Ringerud fremstillet to prov, nemlig Nub Strande og Mikkel Strande, hvilke efter avlagte ed, derom provet som følger:

Nub Strande provet at i forleden sommer, noe efter St.Hansdag, da var han tillike med Mikkel Strande efter Hans Tosseviks og Ole Guttormsen Ringeruds begjæring, til at begranske det dem imellem omtvistige dele. Og imidlertid de gikk i skogen det at efterse, da ble Hans Tossevik og Ole Ringerud således forlikte, at Ole skulle ha halvparten med Hans uti den "vaarlagde" bråte. Men dersom Hans kunne finne annet eller bedre dele enn det de så, da skulle den forlikning være opphevet. Og som de da alle gikk til Tosseviken igjen, og sa Hans'es kvinne hvorledes de var forlikt, da sa hun: "Gid nu ingen see efter andet deele, hand kand hafue den halfue deel i braaten, vi gifuer inted meere om det". Derpå slo de hender sammen og ble forlikt, at de skulle ha hver halvparten av rugen i fornevnte bråte. Og som de derefter satt og snakket, sa Bergete Karlsdatter, "det var sandt at sal. Peder og gamle Ole Ringerud vare saa forligte, at de skulle hafue det braate stycke i hoob, som de nu tuistede om".

S.74 b. Mikkel Strande provet like ord og enstemmig med Nub Strande.

Da efterdi her bevises med to samstemmige vitner, at disse stridige parter er i deres nærværelse om denne tvistige "vaarlagde" bråtes avgrøde ved vennlig handtak forlikt, at de derav enhver skulle nyte den halve part, så kjennes for rett og billigt, at samme deres forlikning bør holdes og iefterleves, så de enhver bør nyte og beholde halve parten av samme avgrøde. Dog hva egedelene og des skjelne i seg selv angår, som fornemmelig salig Peder Tosseviks umyndige barn anrører, da bør det ikke at komme dem til noen hinder eller frakort på hvis eiger som til gården Tossevik med rette hør og bør i noen måter. Prosessens omkostning betaler Hans Tossevik til Ole Ringerud med halvannen riksdaler.

ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV

6.mars 1697.

Samme lagrette som betjente retten igår. Overværende Kongl.maj.ts fogd Sr. Lars Tønder.

Hvor da monsr. Petter Biørn av Bragernes på sin svoger Truls Andersens vegne, efter inngiven varsel i rette fordret Eli Trøgstad for 25 riksdaler 18 skilling, som ham efter sin salige fader Anders Jacobsen, hos henne som fordrende gjeld tilfallen. Hvorav monsr. Petter Biørn henne efterlot 7 riksdaler 16 skilling, og de resterende 18 riksdaler henne til nestkommende Michaeli bedaged til at betale med bordførsel eller annet hun kan bringe til veie.

Hvormed Eli Trøgstad såvelsom hennes sønn monsr. Erik Villadsen, var vel tilfreds og fornøyet.

Nok hadde han tilstevnet Jesper Gregersen for hvis han skyldig. Jesper Gregersen møtte og erbød seg å ville innstille seg til regning hos dem på 3(?).

Monsr. Hans Halvorsen Pay av Bragernes etter inngiven varselseddel i rette fordret en del hans salige faders, Halvor Tollesens debitorer, hvoriblant Peder Rasmussen Rå for 14 rdl. Møtte og foregav at ha noe ved Paul Hval til salig Anders Pay, og salig Anders Pay igjen til salig Halvor Tollesens arvinger, skulle være 6 rdl, og for resten erbød han seg uti kommende sommer å utføre fra Heieren seks tiuf tylter bord til Vassbunden, hvorved Hans Halvorsen var benøyende.

Nok fordret han Tosten Gudbrandsen Hov for 5 rdl 14 sk. efter avregning i salig Halvor Tollesens bok den 9.mars 1688, under to manns hender innskreven, nemlig Jon Simensen og Peder Nærstad. Den fornevnte Tosten Gudbrandsen møtte i rette, og sa at på samme gjeld levert i Vikersund tre trær, nemlig en 14 palm og en 16 palm og en bjelke. Men Hans Pay var ham det ikke gestendig. S.75 a. Så efter kongl.maj.ts nådigste forordning dat.6.sept.1688, er Tosten Gudbrandsen tilfunden den halve part av forskrevne fordring, nemlig 2 rdl 2 ort 7 sk. at betale til citanten innen 15 dager, med 3 ort i omkostning.

Nok Harald Engebretsen Frok fordres for 2 rdl 15 sk. Men Harald fremviste sin regnskapsbok av salig Halvor Tollefsen den 9.mars 1688, hvorefter Harald tilføres å bli skyldig 1 rdl 1 ort 23 sk., hvilket beløp Harald Frok belovet til pinstid å betale. Hvormed Hans Halvorsen lot seg for denne sinde benøyet.

Nok derforuten en slet daler som ved Engebret Tonen (Toen) til Hans Brynildsen på Harald Froks vegne for fem trærs utførsel til Vikersund. Samme 1 slet daler belovet Harald Frok også at svare og betale, når de derfor skaffer ham Engebret Tonens seddel.

Nok Alf Gundersby fordres for 1 rdl 12 sk. Møtte og gjelden vedgikk, at vil betale. Men ba om noen respit. Hvorpå citanten ham også bedaget til nestkommende pinstid.

Salig Gunder Gagnums arvinger fordres for 3 rdl 2 ort 12 sk. Hans sønn Ole Gundersen møtte i rette, og ble med citanten herom således forlikt, at han belovet å betale til nestkommende pinstid for samme fordring, overalt to riksdaler. Hvormed Hans Halvorsen lot seg benøye.

Ellers finnes i samme stevning Hans Johansen, Ole Andersen Bjørkes eftermålsmann, Peder Nærstad, Peder Knestang, Harald Øren, Peder Bergs enke og sønner og Rolf Heen. Av hvilke nu ingen møtte tilstede, untagen Peder Nærstad, som ved Peder Rasmussen lar svare og begjærer oppsettelse til neste ting, hvori han da akter å la innstevne og føre en del prov. Hvorfor med citantens

concent dermed, såvel som de øvrige, til neste alminnelige saketing beror.

Monsr. Petter Biørn på monsr. Nils Iversens, Nils Hansen Tules og Truls Andersens, som formyndere for salig Nils Tules barn, deres vegne, efter inngiven stevneseddel, i rette fordret Kristoffer Røyseng for 75 rdl 3 ort 2 sk., som han på sin gjeld til salig Nils Tules arvinger resterer. I salig Nils Tules regnskapsbok finnes at Kristoffer er skyldig 134 rdl 1 ort 2 sk., dat.27. 9br.1691. Av dette er betalt 58 rdl 3 ort 2 sk.

Kristoffer Røyseng møtte i retten og ei benektet gjelden, men S.75 b. bad om dag, at han det noe efter hånden kunne avlegge med bordkjørsel.

Men Petter Biørn sa seg ingen makt ha til noen bedagning, og begjærte dom.

Kristoffer Røyseng ble tilfunden å betale fornevnte skyldige og vedgåede gjeld, 75 - 3 - 2, til citanten innen 15 dager med tre rdl i omkostning.

Nok var hitstevnet den Anders Olsen ved Hønefoss for 4 rdl 1 ort, som han til salig Nils Tules arvinger skulle være skyldig. Anders Olsen møtte i rette og samme gjeld ganske benektet. Ble så den salige manns regnskapsbok eftersett, og ei befundens fornevnte Anders Olsens navn deruti. Hvorfor han for denne søkning er frikjent, og citantene å erstatte ham i omkostning en halv riksdaler.

Monsr. Peder Eliassen av Bragernes ved monsr. Peter Biørn efter inngioven varselseddel i rette fordret Peder Rasmussen Rå for 51 rdl 3 ort, han ham skyldig, efter sluttede forlikning for retten den 31.juli 1694.

Peder Rasmussen Rå møtte i rette og vedgikk gjelden. Han fremviste monsr. Peder Eliassens missive til ham av 6.febr. sistavvigt, hvoruti han melder at dersom Peder Rasmussen kunne fornøye ham med Kleboes seddel, så var det vel. Derhos anviste Peder Rasmussen monsr. Christian Kleboes seddel, dat.28.febr. 1697, hvoruti han begjærer at Sr. Peder Eliassen ville ham godtage på Peder Rasmussens vegne for penge 50 riksdaler til Michaeli at betale. Hvilken seddel og missive Peder Rasmussen igjen til seg annammet, som sa seg det til monsr. Peder Eliassen at ville avlevere. Hvorfor monsr. Peder Biørn ei på citantens vegne fordret saken til doms.

Anders Jørgensen Tandberg på Margrete salig Hr.Ottes vegne, efter inngiven hennes stevneseddel, i rette fordret Anders Olsen ved Hønefoss for 5 rdl 2 ort han til henne skyldig, og til hennes stesønn Lars Ottesen på skifte efter sin salige fader tilloddet, og til henne igjen overdraget. Hvorom han fremla en missive, som Lars Ottesen henne derom tilskreven av 16.jan.1692, hvilket så S.76 a. sønderslitt, at det ei kunne leses, hvorfor derav et uttak på stemplet papir ble inngiven.

Anders Olsen møtte i rette og gjelden ganske benektet.

Da efterdi imot sådan benektelse aldeles ingen bevislighet til denne gjeld fremstilles, så er Anders Olsen derfor frikjent.

Nok efter samme stevneseddel i rette fordret hennes husmann Tore Kvernbergsund, for rettighets innesittelse, som årlig skal svare = 2 rdl, og efter sluttede regning den 30.mars 1696 at skulle bli skyldig 2 rdl 1 ort 12 sk.

Nok hans rettighet til jul 1696 = 2 rdl, er tilsammen 4 rdl 1 ort 12 sk., hvilket Tore Sundet vedsto å være riktig. Men derimot sier seg å ha selv og ved andre for henne arbeidet, med samt et års sundtoll til 1 rdl 4 ort 12 sk., hvilket Margrete Mule ikkuns ansetter for 3 ort. Men eragtet billigt at han derfor over alt bør godtgjøres en riksdaler. Resten, som er 3 rdl 1 ort 12 sk., er han tilfunden til henne å betale innen 15 dager med 1 rdl i omkostning.

Men hva seg angår de kar og trekjørel som hun søker ham for, sier han ei å ha annammet.

Peder Busund, ved Anders Jørgensen Tandberg, i rette fordret Lars Gile for han ifjor vinter, ifra høsten og til 8 dager før kyndelsmess, skal ha fødet en hest for ham, og han leverte Lars den igjen, og sa at skulle hatt den siden i sin våning som han ei bekom, pretenderer derfor 3 rdl.

Men Lars sier at han antok hesten at skulle ha fødd den til han kunne føde seg på gresset, men som Peder kjøpte seg en annen hest, og denne ble utsulten og fordervet, så Peder ham så ille-faren igjen levert. (?)

Da eftersom lovens 5.boks 8.cap.12.art. tilholder at den som antager foderfe, skal føde det inntil det kan berge seg på gress, og citanten ei beviser noen annen forord med Lars Gile derom at ha hatt, så er Lars Gile for denne Peder Busunds tiltale frikjent.

Men derforuten fordrer han Lars Gile 3 ort for en annen hest, samt en skoning aktet for 16 skilling, hvilket Lars vedgikk, såvel og en kistelås ham levert, på hvilke 3 ort 16 skilling Lars sa at være betalt 1 ort 18 skilling, som Peder vedgikk.

S.76 b. Resten som er 1 ort 22 skilling, er han tilfunden til Peder Busund at betale innen 15 dager med 2 riksort i omkostning, og den annammede kistelås ham igjen at tilstille.

Nok hadde Peder Busund tiltale til Nils Hverven og Julius Gile for 12 a 15 års sundtoll. Hvilke dertil svarte, at de ikke er pliktig å betale ham noen sundtoll, eftersom der er ingen allmannvei for dem eller denne bygd.

Men om deres vei faller derover, er de erbødig at betale ham for hver gangs oversettelse som billigt.

Hvorfor og for rett og billigt eragtet, efterdi ei vites eller bevises noen anordning eller vedtekt til samme sundtoll av denne bygd at være gjort eller inngått. Hvorimot Peder Busund ei heller pliktig noen at oversette uten for billig betaling.

ALMINNELIG SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE PRESTEGJELD

8.mars 1697.

Var overværende voris gunstige hr. amtmann, velb. Paul Glud, kongl.maj.ts fogd Sr.Lars Tønder samt efterskrevne lagrettesmenn: Siver Gomnes, Ole Olsen Stadum, Nils Lårvik, Henrik Ullern, Halvor Bråten, Kristoffer Nilsen Gomnes, Tarald Horum og Engebret Børgen, samt menige tingalmue i Hole prestegjeld.

Amtmannen lot opplese de samme kungjøringer som på siste ting på Trøgstad 5.mars.

Engebret Engebretsen Børgen lot tinglese sin bygselseddel av Sr. Mads Jensen Wiell på tre fjeringer tunge i Børgen, dat.17.okt.1695.

Mattias Jensen Sass ved hans skriftlige inngivende, gav tilkjenne hvorledes han en langsommelig tid og mange år har betjent klokkerembetet her i menigheten, og nu derfra forskutt, og en annen dertil satt.

Så var han nu begjærende at almuen måtte tilspørgeres om de seg noe over hans person i så fall kunne ha at besverge, og deres tilsvær derpå avvarte.

S.77 a. Da efter tilspørgelse fantes ingen som seg i noen måter over ham hadde at besverge. Men ropte alle enhellig at de med ham var vel fornøyd med hans klokkerembets betjening. Men befinner seg uforneuyet med den person som nu kommer uti hans sted.

Veledle hr. captain Peter Bron efter inngiven varselseddel dat.5.febr.1697, i rette fordret lieutenant Anderes Bron, for-medelst han ham her på tingstuen nestleden 14.desember, skal ha tillagt at han hadde hvasket ham i ørene de skjennsord som han om hr. oberste Brochenhus latt utfalle etc. Samme varsel befinnes med Anders Brons hånd påskrevet, at være ham lovlig anvist den 8.febr.1697. Ble så opplest de fornevnte beskyldninger.

Anders Bron efter mange påberopelser møtte ei i rette, ei heller lot lyse noe lovlig forfall.

Hvorfore efter lovens 1.boks 4.cap. 32.art. ham herved er laugdag forelagt til neste alminnelige saketing, og hvis han da ikke møter, da forbeholdes som loven derom determinerer.

Monsr. Jørgen Schnell, stadtsprocurator av Christiania, på velfornemme mann, monsr.Claus Worms, hans vegne, i rette produserte ermelte Claus Worms varselseddel dat.18.jan.1697, hvormed han hitstevnet og i rette fordret Catrine Sørensdatter og hennes mann Anders Bron, til å bevisliggjøre en messive dat. Ungerholt (Hungerholt) den 28.okt.1696, velbårne hr. oberste Brochenhus tilskreven, angående en inngiven Suppliq.

Nok for at Anders Bron nestleden 14.des. her på tinget skal ha Sr.Worms kjærest påsagt det som aldri passert, at hun hatt en concept med seg, som hans exell. hr.gen.major Trisler skulle ha skrevet, som hun av Anders Bron skulle begjært på stemplet papir at underskrive, og at hun derfor skulle ha bydd ham 1000 riksdaler og gården Horum fri, med derom videre samme varselseddels innhold og medfør. Hvilken befinnes med Anders Brons egen hånds påskrift at være ham lovlig anvist den 8.febr.

1697.

Til samme stevнемåls forklaring fremla monsr. Jørgen Schnell en dom her av tinget passert og utstedt den 5.okt., samt 14.og 18. des.1696, hvoruti på pag.49,50 og 51 finnes inndragen den uti stevningen mentionerede Catrine Sørensdatters brev til velbårne hr.oberste Brochenhus, dat.28.okt.1696. Item på pag.48 innført de ord som i stevningen bemeldes at Anders Bron på tinget skal ha Sr. Claus Worms kjærest påsaagt etc.

Ble så videre av monr. Schnell fremlagt Sr. Claus Worms innlegg dat.4.hujus, efter hvilket innleggs anledning han fremla efterskrevne dokumenter, såsom først Anders Brons missive til Sr.Worms kjæreste på stemplet papir utkopiert, dat.18.jan.1695. Nok en Anders Brons suppliq til høybårne hr. gen.lieutenant imot hr. oberste Brochenhus, dat.2.sept.1695.

Nok fremla han en Anders Brons messive til Worms kjæreste dat.13.aug.1696.

Nok en Anders Brons missive til Claus Worms kjæreste dat.13.okt.1696, angående hans arrest og des caution.

Nok en missive som Anders Brons kvinne, Catrine Sørensdatter, Anne, Claus Worms tilskreven, dat.15.okt.1696.

Nok en missive som Anders Brons kvinne Sr.Claus Worm tilskreven, dat.20.okt.1696.

Nok en missive av samme dato som Anders Brons kvinne, Catrine Sørensdatter, Anne, Claus Worms tilskreven, om caution og annet mere.

Videre fremla monsr.Jørgen Schnell en skriftlig beretning og tilstand av Anne, Claus Worms, angående hva ord og tale hun hatt med Anders Bron og hans hustru, da de 1000 riksdaler skulle vært nevnt, og på hva måte det skjedde, dat.2.hujus.

Monsr. Jørgen Schnell begjærte å få innført, at av de produserte documenter sees klarlig hans principalindes uskyldighet. Så og det utilbørlige tillegg angående hr. gen.major at være oppdiktet. De innstevnte Anders Bron og hans hustru Catrine Sørensdatter, efter mange påropelser, møtte ei i rette. Hvorfor efter lovens 1.boks 4.cap. 32.art. dennem herved er laugdag forelagt til neste alminnelige saketing.

Monsr. Hans Halvorsen av Bragernes efter inngiven varselseddel i rette fordret efterskrevne for gjeld, som de til hans salige fader Halvor Tollesen skyldig:

Ragnhild Horum for 17 rdl 2 ort 20 sk. Hun møtte og vedgikk gjelden. Hun bad om dag, så ville hun betale. Hvorefter citanten henne dermed bedaget til St.Hans dag førstkommende.

Siver Gjesvold for 5-3-9. På hans vegne svarte hans versønn Svend Olsen, og vedgikk gjelden og bad om dag. Ble så bedaget til St.Hans dag.

Ole Hansen Gjesvold for 6-2-5. På hans vegne møtte hans sønn Hans Olsen, og vedgikk gjelden. Han lovet å betale til St.Hans dag med båter, hver båt til 2 1/2 riksdaler, hvormed citanten var benøyet.

Ole Fjulsrud for 7-0-1.

Anders By for 5-2-8.

Kristen Utvik for 6-1-0.

Hvilke alle personlig møtte og gjelden vedgikk at ville svare på dag og stunder. Hvorefter citanten dem dermed bedaget til St.Hans dag nestkommende.

Monsr. Petter Biørn av Bragernes efter inngiven varselseddel i rette fordret Sr.Jacob Lut for 4 lispund gods i Domholt, som Petters salige vermoder skal være arvelig tilfallen, og Jacob Lut forholdit des landskyld og rettighet derav.

Fremla derhos et pantebrev som en ved navn Kristoffer Olufsen Daler på Eiker til Truls Larsen av "Tømbe" (Tømte?) skulle ha utstedt på 4 lpd i Domholt for 9 riksdaler, dat.22 juli 1620. Samme brev finnes ikkun med et bumerke undertegnet, og aldeles ingen til vitterlighet, ei heller lyst til tinge.

S.78 b. Dernest fremviste citanten et skiftebrev efter salig Truls Larsen forfattet den 26.okt.1640, hvoruti iblant jordegodset finnes innført og bemeldis uti Domholt på Ringerike 4 lispund korn, som står i pant for 9 riksdaler av Kristoffer Olufsen på Daler, efter derom hans utstedte brev N = 1, des videre formelding, dat. Julsagger på Eiker den 22.juli 1620. Samme 4 lpd i Domholt finnes i fornevnte skiftebrev at være Petter Biørns vermoder, salig Rangdi Trulsdatter tilloddet. Nok anviste han et skiftebrev efter fornevnte hans salige vermoder, forfattet den 3.aug.1667, hvormed befinnes fornevnte 4 lpd i Domholt hennes efterlatte barn at være tilloddet. Citanten mente at efterdi han med foromrørte brev har lovlig bevist sin lovlige adkomst til de påstevnte 4 lpd i Domholt, at Jacob Lut derimot bør fremvise hva adkomst eller rettighet han dertil kan ha, eller dertil vedbørlig at svare.

På Jacob Luts vegne møtte Christen Christensen Domholt, og inngav hans skriftlige innlegg dat. idag.

Dernest fremla Christen Christensen en attest av forig fogd Sr. Christen Christensen, såvel som forrig fogd, salig Henrik Pettersens fullmektig, monsr. Christian Tommesen, dat.2. og 8.mars 1697, angående fornevnte lispund i Domholt.

Efter denne saks leilighet er herom således for rette dømt og avsagt, at såsom citanten Petter Biørn ei noen annen adkomst beviser til de pretenderende fire lispund i Domholt, enn det foromrørte pantebrev, og des derpå grundede uti fornevnte skiftebrev innført, så vites ikke at samme brev kan holdes eller følges for noe lovlig eller etterretlig document eller adkomst, efterdi det ikkun allene med et bumerke undertegnet, og aldeles ingen henders underskrift eller forseigling til vitterlighet. Ei heller noen tid lyst til tinge.

Så befinnes det ei anderledes derimot bevislig, enn at Sr. Jacob Lut, og ei citanten eller hans medinteressenter, har hatt og S.79 a. fulgt samme 4 lispund i Domholt over tjuge år i rolig hevd, ukjært og upåtalte til tinge etc.

Altså vites ikke imot lovens 5.boks 5.cap. 3-4 og 5.art., at kan gi denne Petter Biørns søkning og pretention på fornevnte 4 lispund i Domholt noen bifall. Men de herefter at forbli under den rolige og upåtalte hevd, som Jacob Lut det hittil nydt og fulgt haver. Og såsom monsr. Petter Biørn efter de anviste skiftebrev vel kunne vært årsaket at forsøke retten heruti, så kunne han ei tilfinnes til noen kost og tæring at svare.

Monsr. Petter Biørn av Bragernes på monsr. Peder Eliassens vegne, inngav en varselseddel dat.6.febr.1697, hvorved han hitstevnet Jacob Lut i rette, at gjøre avregning med seg om alt deres imellemværende.

På Jacob Luts vegne møtte Christen Christensen Domholt.

...Flere brev og kvitteringer ble lagt fram i retten.

Monsr. Petter Biørn sa seg aldeles ingen fullmakt å ha av citanten monsr. Peder Eliassen til å gjøre noen avregning med Jacob Lut, men allene å legge frem documentene.

Jacob Lut besverget seg over at han aldri er tilstillet noen regning av Peder Eliassen på debet og credit.

Altså kunne ei noe videre i denne sak foretas.

Jens Mattisen Sax i retten inngav en regning, som han sa at monsr. Christen Hafnevig ombedet at legge i rette imot Christen Christensen Domholt, på hvis han ham skyldig, 33 riksdaler 1 ort 6 skilling. Samme uttak av hans bok finnes av to menn, nemlig Jacob Paulsen og Henrik Castensen, underskreven.

Han sa seg ingen fullmakt fra Christen Hafnevig at ha eller på hans vegne at svare.

Christen Christensen fremstilte seg for retten og foregav at Sr. Jacob Lut erbød at svare Christen Hafnevig.

Og såsom ingen fullmakt av Jens Sax fremstilles, så ville han ikke gi seg i rette for denne sinde til saken at svare.

Peder Torkelsen Svarstad sa seg å ha hitstevnet forrige fogd, Sr. Christen Christensen, og inngav sin regning hvorefter han fordrer hos Christen Christensen for tjenestelønn, klær, reise og annet, oppløpende til 62 riksdaler 3 ort.

På Christen Christensens vegne møtte hans landbonde Rasmus Gomnes, og begjærte at Peder Svarstad ville fremlegge den seddel han fikk av Christen Christensen den tid han kom av hans tjeneste.

Hvortil Peder svarte at samme seddel kommer hannem intet ved. S.80 a. og formente at Christen Christensen burde bevise hva Peder av ham bekommet, imot hans inngivne regning.

Med citantens consent beror denne sak til neste alminnelige saketing.

RETTERGANG PÅ NORDRE SIDE AV STORE SAMSJØEN I ÅDALEN,
PÅ OG VED EN HUSMANNSPASS SOM PEDER FINNE PÅBOR,

15.mars 1697.

Lagrettesmenn; Kristoffer Hallum, Mikkell Veksal, Jon Follum, Johannes Grønvold, Tomas Haugen og Helge Alme.

Kom da for oss uti rette Torkel Fjøsвик, Gudbrand Haugerud, Ole Ringerud på Engebret Haugeruds vegne, Nils Finnsand, Erik Finnsand og Jon Rødningsand, samtlige i Ådalen boende, som efter deres inngivne varselseddel hadde hitstevnet endel bønder og almue av Hadeland, nemlig Anders Rud, Anders Bakke, Nils Kittelsrud, Eivind Mjør, Hans "Bliekerud" (Blekkerud), Halvor Bjella, Eivind "Delle" (Dile), Gudbrand Sørnum, Tosten Skute, Jens

Hole, Lars Bergsrud, Ole Smesrud (?), Asbjørn Klestad, Mikkel Klestad, Bent Fallang, Anders Sten, Søren Velsand, Erik Myre, Nils "Haatued" (Håtveit) og enken på Heier, havendes dem at tiltale for åvirke med tømmerhugst og drift uti deres gårders tilliggende skog i denne vinter, samt forleden sommer og høst begåed, samt en bråte der nedfelt, efter samme varselseddels medfør, dat.12.februar nestleden.

Videre fremla citantene en min og lagrettesdom her på åsteden produsert den 18.mars, og endelig dømt den 27.mai 1696, angående åvirke, samt skjelne og dele imellem Ådalens og Hadelands eigedeler.

På de inciterede av Hadelands vegne møtte Nils Hansen "Ho.furet"? (Hoff....?) med deres skriftlige innlegg dat.13.mars 1697, hvoruti de sier seg å ha prov og vitnesbyrd at føre om deres eigedeler, og dertil begjærte oppsettelse til over våringen, at marken kan bli bar og bekvem at overfare.

Hvorimot citantene protesterte med formening og påstand at sådan deres utflukter med sakens oppsettelse ei med rette bør eller kan bifalles, efterdi her fremlegges en usvekket dom om skjelne og dele imellem Ådals og Hadelands eigedeler, og det uimotsigelig befinnes at denne påstevnte hugst av hallendingene, er begått over og langt vester for samme dele inn på Ådalens eiger. Og formener de ennu, ilikesom forleden år, ei til annen ende søker sådan utflukt og oppsettelse, enn at de nu likesom ifjor, derved kan betjene seg tiden og leiligheten til tømmeret seg at bemektige og bortføre. Og derfor formodet at sådan deres S.80 b. søkende utflukter ei vorder ansett til deres rettfærdige saks opphold eller forhindring, men mere at erlange en rettmessig dom.

Dernest ble den påstevnte tømmerhugst av lagrettet, uti de innciterede hallendingers fremsendte Nils Hansen "Haffured" (?) såvel som endel citantenes medfølge og nærværelse, erfaret, og begransket, og befunden all denne påstevnte av hallendingene begangne tømmerhugst at være begått alt nord og nordvest i fra Finneplassen, og ungefæhr en halv mil i vest og nordvest over det ved fornevnte dom dømte dele, og inn på ådølingenes eige.

Det samme vedstod også Nils "Hauffuered" (?), at samme hugst er vel ungefæhr en halv mil i vest og nordvest over det i forskrevne dom ommeldte dele. Ellers undskylder Nils "Hauffued" (?) seg, at den ringe del som han har uti samme påstevnte hugst, det ble han forledet til av Anders Bakke, som gjorde det så sikker for ham, og som sa seg at råde derfor, eftersom han hadde bygslet fornevnte Peder Finnes påboende plass av Hadelands fogden, og måtte derfor love ham et par sko, at han måtte hugge der noe. Sa seg ellers deruti ganske fremmed og ukyndig om samme eigedeler. Og om noen brødfældighet skulle påfalle, at han da deruti formedelst slik hans ukyndighet, måtte holdes undskylt.

Citantene formente at alt av hallendingene begangne påstevnte sagtømmer, bør være til dem forbrutt og hjemfallen, med samt skogskade, vold og landnåms bøter, item for denne prosesses omkostning, uti ringeste av dem at erstattes tredve riksdaler. Derpå de begjærte dom.

Da efter denne saks leilighet, er herom således for rette dømt og avsagt, at efterdi citantene av Ådalen, med deres irettelagte usvekkede dom beviser rette skjelne og dele imellem Ådalens og

Hadelands eiger, og denne påstevnte hugst såvel efter begranskning og erfaring av de innciteredes utskikkede Nils Hansen "Hauffueed" uimotsigelig og vedgående befinnes at være begått og hugget i vest og nordvest i fra Finneplassen, ungefehr en halv mil i vest og nordvest over det i fornevnte dom mentionerede dele, og inn på Ådølingenes eiger, så bør efter citantenes påstand, samme hugst og tømmer til dem at være forbrutt og hjemfallen, så meget som over samme dele befinnes, enten at være fremkjørt eller i skogen beliggende. Item for denne prosess'es omkostning bør de innciterede hallendinger, så mange som i denne skoghugst er interesserede, at betale enhver av dem til citantene 1 riksdaler innen 15 dager.

S.81 a.

RETTERGANG PÅ ASK I NORDERHOV 17.april 1697.

Lagrette: Halvor Bråk, Rasmus Veisten, Engebret Gile, Peder Hønen, Siver Tandberg og Kristen Li.
Hosværende bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå.

Hvor da monsr. Christen "Haunevig", borger på Bragernes, seg personlig fremstillet, og efter inngiven varselseddel dat.7.hujus, i rette fordret Truls Knutsen og Peder Tommesen Ask for endel rundlast, som han efter deres landherres, monsr. Jørgen Larsens bevilling og ham betalt skogleie skulle ha, og de ham vegrer. Item derved også stevnet landherren Jørgen Larsen. De innstevnte Truls og Peder Ask møtte selv i rette. Men Jørgen Larsen vedgår i en skrivelse å være stevnet, men undskylder seg formedelst andre forhold, ei til denne tid at kunne møte. Ble videre av citanten Christen "Haunevig" fremlagt en arrest på fornevnte Truls og Peder Ask's i denne vinter fremdrevne rundlast, for dem forkyndt 12.hujus. Dernest fremla han en bevillingsseddel av monsr. Jørgen Larsen til 30 tylter små rundvid at må handle av hans landbønder på Ask, og derfor betalte ham 30 riksdaler, dat.2.juli 1696. Nok fremla han Truls Knutsen Ask's seddel dat.2.desember 1696, hvoruti han belover til dette forår at betale på monsr. Jørgen Larsens vegne til Christen Haunevig tretten riksdaler med rundlast etc. Ble så Truls Ask tilspurt hvor megen av forskrevne rundlast han i vinter har fremdreven til fjorden. Hvortil han svarte at det er ti tylter ringer fire stokker, hvilke han sier til monsr. Søren Hansen og Elias Nilsen at ha forlovet, og hans merke derpå slagen, og derpå av dennem bekommet forstrekning lang tilforn både i penger og varer. Item ble Peder Ask spurt hvor megen av samme rundlast han har nederdreven til fjorden. Hvortil han svarte at det er ti tylter som der er beliggendes, som også alt er merket med Søren Hansens merke. Erbyder seg dog at ville levere Christen Haunevig derav så meget som Jørgen Larsens anpart av dette års bruk kan påløpe, nemlig 2 1/2 tyllt, og ellers for de øvrige 2 1/2 Tyllt at gjøre fornøyelse med sådan døgtig last til års. Hvormed citanten var fornøyet, og såvidt dem imellem forlikt, og Christen ham derfor at betale som gangbar og billigt.

Det samme erbød Christen Haunevig ilikemåte at ville betale Truls Ask for sin last, som gangbar og billigt, og som de av andre både ifjor og det førre år av lik sort, i Vikersund at levere, bekommet har. Og det som de innciterede foregir at de har bekommet i Vikersund, for en tylt 16 "allinger" 11 tommer i toppen - fire S.81 b. riksdaler, og for en tylt 18 allinger 11 tommer i toppen - fem riksdaler, hvilken pris monsr. Christen Haunevig ogaå belovet dem derfor med rede penger at svare, når lasten i Vikersund vorder levert.

Efter tilspørgelse vedsto Truls Ask, at de to pund som han bruker i gården Ask, er Jørgen Larsen landherre til. Og Peder Ask vedsto at det er åtte lispund som Jørgen Larsen er landherre til uti det som han bruker i gården Ask.

Citanten Christen Haunevig var begjærende dom i saken, til fornevnte påstevnte vids erholdelse, med samt til forårsakelig omkostning.

Da efter tiltale, gjensvar og denne saks leilighet, er således i rette dømt og avsagt, at såsom citanten monsr. Christen Haunevig beviser med landherrens, monsr. Jørgen Larsens bevillingsseddel, at må handle med hans landbønder på Ask til tredeve tylter små rundvid for betaling, som andre forhen bekommet har, og ifall han ikke samme trelast av dem bekommer, da ham samme 30 tylter når påeskes, igjen tilstille etc. Hvorav ei annet kan sluttet eller forståes, enn skogleien for samme bevilgede last til Jørgen Larsen som landherre at være betalt, og Christen Haunevig seg erbyder lasten med rede penger at betale efter den pris som bøndene selv derpå har satt, som før innbemelt. Og såsom lovens 3.boks 14.cap. 34.og 37.art. ei tillater en leilending noen slik skoghugst uten jorddrottens bevilling og ham til hånde, altså kan ikke anderledes med rette forståes og kjennes, enn at Christen Haunevig jo for den erbødne billig betaling bør nyde og følge denne påstevnte last, såvidt nu befinnes av Truls Ask som Jørgen Larsens leilending, i denne forleden vinter at være fremdreven. Og om han de øvrige 15 tylter, som på hans anpart efter bevillingen utfaller, ei til våren 1698 ei fremdriver og leverer, da såvidt des påløpende betalte skogleie av monsr. Jørgen Larsen igjen at svare.

Og såsom Peder Tommesen Ask seg til minnelig forening, som forinnbemelt, har innfunden, så bør Truls Ask som denne prosess'es omkostning forårsaket, derfor at innstå og betale Christen Haunevig 10 riksdaler, som uti fornevnte lasts betaling ham bør avkortet.

ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV
5.juli 1697.

Lagrette: Nils Hverven, Knut Veien, Johannes Ve, Engebret Veisten, Halvor Sørum, Arne Veisten, Gudbrand Ultvet og Nils Knestang.

Var overværende kongl.maj.ts fogd Sr. Lars Tønder.

Hvorda den erdydige matrone Anne Philipsdatter lot tinglyse sitt skjøte av veledle madame Anne Bendtsdatter, salig Jørgen Philipsens, på den gård nordre Frok, skylder to skippund tunge, og Kroksundvolden østre, skylder et kalvskinn, med ellers mere gods på Hadeland, dat.1.juli 1697.

Hr. assistensråd og lagmann velb. Hannibal Stochflet lot tinglyse sin moders, veledle Anne Bendtsdatters utgivne skjøte til salig assistensråd og lagmann Jørgen Philipsens broderdatter Maren Jespersdatter og hennes mann Berent Boli, på den gård Ferden, skylder tre fjeringer tunge, Egge Villem bruker, to skippund, Nørdre Stiksrud en fjering, Hval Ole bruker, 14 1/2 lispund, Vågård et skippund, Søndre Stiksrud en fjering, Finnsand en halv hud, Sommedalen en halv fjering, Haugerud en hud tre skinn, Håverviken en fjering, og Veien et skippund, alt her i S.87 b. Norderhovs prestegjeld beliggende, dat.14.juni 1697.

Nok lot han tinglyse fornevnte Berent Boli og hans hustru Maren Jespersdatters til ham inngivne skjøte på efternevnte gods her i Norderhov: Ferden tre fjeringer tunge, Egge Villem bruker, et skippund, Nordre Stiksrud en fjering, Søndre Stiksrud en fjering tunge, dat.14.juni 1697.

Nok lot velermelte Hannibal Stochflet tinglyse sin til den syndenfjeldske ryttercasse utstede obligasjon og pantebrev på 300 riksdaler, og derfor i pant stillet efterfølgende gods i Norderhov gjeld; Ferden som Anders påbor, tre fjering tunge, Egge som Villem bruker, et skippund, Nordre Stiksrud en fjering, Søndre Stiksrud en fjering, nok Opperud et halvt skippund, på Hadeland med videre gods ibid., dat.14.juni 1697.

Hr.rådmann Eggert Stochflet lot tinglyse sitt skjøte av Berent Boli og hans hustru Maren Jespersdatter til ham inngiven på Vågård et skippund, Hval Ole påbor, 14 1/2 lispund, Finnsand en halv hud, Sommedalen en halv fjering, Haugerud en hud tre skinn, Håverviken en fjering og Veien et skippund, alt i Norderhov prestegjeld beliggende, dat.14.juni 1697.

Nok lot velermelte Eggert Stochflet tinglyse sin til Rytterkrigscassen syndenfjells utgivne obligasjon og pantebrev på 300 riksdaler, hvorfor i pantsatt efterskrevne gods i Norderhov prestegjeld, nemlig: Veien et skippund, Vågård et skippund, Hval 14 1/2 lispund, dat.14.juni 1697.

Kongl.maj. tolder i Drammen, veledle Sr. Henrik Lochman, lot tinglyse sin salige verfadere, assesor Anders Simensens til ham utstede obligasjon og pantebrev på 1100 riksdaler, og derfor i pantsatt hans tvende sager i Hønefoss med ellers endel gods i Land, dat.27.sept.1695.

Mogens Olsen Haugsrud lot tinglyse sitt skjøte av Sr. Jacob Lut på halve parten i østre Bergsund, som er 7 1/2 skinns landskyld, dat.15.jan.1697.

Tomas Olsen Haugsrud lot tinglyse sin bygselseddel av Sr. Jørgen Larsen Hønen på den halve part i Skollerud, skylder halvtredje huder, dat.5.april 1697.

Hans Eggertsen lot tinglyse Anders Jørgensen Tandbergs til ham utstedte obligasjon og pantebrev på 98 riksdaler, og derfor ham i pantsatt et skipund uti Tandberg, dat.8.jan.1697.

Sven Nilsen Hverven lot tinglyse sin bygselseddel av hr. Jonas Ramus på 5 fjeringer tunge i den gård Hverven, dat.24.april 1697.

Kittel Ellevsen Buøen i Flå anneks lot tinglyse sitt skjøte av Nils Pedersen Finnsand til hannem utgiven på halve parten uti S.88 a. Finnsand, skyldende en halv hud, dat.5.mars 1697.

Nok lot han tinglyse et skjøte av Mogens Olsen Haugsrud til Nils Pedersen Finnsand utstedt på forskrevne halve part i Finnsand, dat.16.okt.1696.

Hans Halvorsen Pay av Bragerøen efter forrig ting i rette produserte stevneseddel, fordret dom over Rolf Heen for ni riksdaler, som han til hans salige fader Halvor Tollesen skyldig. På Rolf Heens vegne møtte Peder Rasmussen Rå, og svarte at han gjelden vedgår og ei benekter. Er derfor tilfunden samme ni riksdaler å betale innen 15 dager med en riksdaler i omkostning og dompenge.

Nok i rette fordret han Peder Knestang for 2 ort 10 skilling. Peder møtte selv i retten, og lovet samme halve daler og 10 skilling å betale. Hvorfor Hans Halvorsen ei derom fordret noen dom.

Kongl.maj.ts fogd, Sr. Lars Tønder fordret dom over Anders Eriksen sagmester ved Sørgefoss og hans kvinne Mari Torgersdatter (eller Torsdatter?) for begangne leiermål før de ektet hinannen. Anders Eriksen møtte i rette, og efter tilspørgelse sa, at han nesleden fjerde dag jul hadde bryllup med hans kvinne, og nyttårshelgen derefter fødte hun barn, som ennu lever. Er tilfunden at pleie sine bøter efter lovens 6.boks 13.cap. 1.art., såsom for seg selv halvfemte lod sølv, og for sin kvinne halvt så meget, som innen 15 dager bør betales, eller ved adferd efter loven at utsøkes.

Anders Jørgensen Tandberg i rette fordret Peder Knestang for 3 riksdaler 3 1/2 ort, som han skyldig og rester på sin obligasjon av dato 2.sept.1690. Hvilken av Anders ble irettelagt og derefter fordrede dom med samt forårsakede omkostning.

Peder Knestang møtte selv i rette, som ei kunne forklare mere på obligasjonen at være betalt enn de derpå avskrevne 4 riksdaler. Obligasjonen lød opprinnelig på 7 riksdaler 3 1/2 ort. Så er Peder Knestang hermed tilfunden de resterende 3 riksdaler 3 1/2 ort til Anders Jørgensen å betale innen 15 dager med en riks-

daler i omkostning og dompenge.

Belangende den fra nestleden ting fløtte sak som Nils Berger hadde stevnet Truls Elviken for 6 riksdaler, som han skulle reste for plassens avståelse, fremstillet seg nu både citanten og vederparten. Og ble av citanten Nils Berger fremstillet til provs S.88 b. Birgitte Bårdsdatter Gundereng, samt Ole Siverson og Paul Andersen Vaker, hvilke efter avlagt ed provet som følger: Birgitte Bårdsdatter provet, at for noen år siden da Nils Berger han avsto plassen Elviken for Truls Elviken, var hun også på Elviken. Og som Nils og Truls de snakket sammen og hun gikk ut og inn og ikke meget sansede efter deres snakk. Hørte hun dog at Truls sa til Nils, at han skulle fornøye ham for Elviken, men ikke hørte hvor meget han skulle fornøye ham med, eftersom hun ikke ble skutt til provs derpå.

Ole Siverson og Paul Andersen Vaker provet efter Knut Eriksen Vakers ord, som de sier seg idag av ham på sin sotteseng at ha hørt, således at han var hosværende den tid Truls Elviken og Nils Berger de ble forlikt om Elvikens avståelse. Da hørte han Truls si, at han skulle fornøye Nils Berger for Elvikens avståelse, men hvor meget det skulle være, det visste han ikke. Hvorpå Knut Eriksen for dem gjorde sin ed.

Om saken ble partene således forlikte, at Truls Elviken belovet å betale til Nils Berger 6 riksdaler, og det innen martini nestkommende. Hvormed Nils Berger lot seg fornøye, og denne deres vennlige forlikning med hånderbånd bekreftet.

Jull Andersen Augedal efter inngiven varselseddel dat.19.juni i rette fordret Jacob Christophersen Klodt for 40 tylter døgtig furu sagtømmer, han ham skyldig, og fremstillet derhos sine stevnevitner, nemlig Jon Simensen Kaas og Søren Smed ved Sørgefoss, hvilke ved deres ed tilsto å ha samme varselseddel lovlig forkynt for Jacob Klodt.

Jacob Klodt møtte ei til stede.

(Citanten Jull Andersen la frem en rekke brev, bl.a. Lars Madsen Hauges innlegg og tilsvær).

S.89 a. Da efterdi den innstevnte Jacob Christophersen Klodt ei møter efter lovlig stevne mål, så er hannem laugdag forelagt at møte til neste alminnelige saketing, eller lide dom efter sakens beskaffenhet.

Ole Pedersen ved Hønefoss fremstillet to stevnevitner, nemlig lensmannen Peder Rasmussen Rå og Jens Mikkelsen Langengen, hvilke ved ed avhjemlet å ha på Ole Pedersens vegne ved lovlig varsel til dette ting hitstevnet Nils Nilsen Setrang, tilholdende hos Peder Vever, for hvis han ham skyldig.

Den innstevnte Nils Nilsen møtte ei til stede, hvorfor han er laugdag forelagt til neste alminnelige saketing.

Her fremstillet seg Ole Halvorsen Jonsrud og beklaget den store ulykke ham og hans hus og midler er overgåen, som alle folk i bygden vel bevisst, hvorledes hans hus både med dødsfall, lang-

værende sykdom og omsider med ildebrann er vært hjemsøkt. Såsom først mistet sin hustru, siden hans barn med sykdom, av hvilke det ene ble ført til jorden annen påskedag nestleden, og i midlertid hans hus og midler oppbrent, og tvende syke barn nesten været oppbrent, om ikke fremmede folk kommet til redning og fått dem av ilden. Men hans fattige midler er av ilden fortæret, så han i stor armod geråden. Og derfor underdanigst ville formode for kongl. skatter at vorde noget forskånet, av hans gård som skylder tre lispund. Og som almuen og alle her i bygden vel vitterlig, at desverre sådan ulykke og skade er ham overgåen, så var han derefter tingsvitne begjærendes.

Sr. Jacob Lut ved sin fullmektig Christen Christensen produserte en varselsedel, hvoruti han stevnet Paul Klekken, Gudbrand Berg, Hans og Gunder Berg, Nils Setrang og Anders Lo, item Lars Gjermunbo, for av ham oppebårne forstrekninger, som de ei deres løfter efterkommet med betaling etc. De innstevnte ved Halvor Larsen Berg lot inngi deres skriftlige innlegg dat.idag, hvoruti de foregiver at de Jacob Lut betalt hvis med dem forstrakt, og formener ham intet skyldig. Christen Christensen imot samme innlegg foregav at det er ganske usannferdig og ubeviselig. Efter sådan beskaffenhet er de forskrevne inciterede forelagt å møte til neste alminnelige saketing med hvis bevislighet eller gjenregninger de imot Sr. Jacob Luttes fordring kan ha. Gåes da videre hvis retten kan anføre.

ALMINNELIG SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE
6.juli 1697.

Lagrette: Tolle Haug, Siver Gomnes, Henrik Ullern, Gunder Rud, Torvald Horum, Kristoffer Nilsen Gomnes, Engebret Børgen og Peder Svarstad.

Var overværende kongl. maj.ts. fogd Sr. Lars Tønder, bygdelenmannen Tosten Svarstad med tingalmue flere.

Hvor da monsr. Gert Holst lot tinglyse sitt erholdne skjøte av Engebret Larsen Skaug, samt Marte Olsdatter, på en engeplass kalles Vekkeren, skylder 5 lispund, dat.11.febr.1697.

Engebret Pedersen Svarstad lot tinglyse sin erholdne bygsel-seddel av hans høyerverdighet bispen, doct. Hans Rosing, på den part i Svarstad son avgangne Hans Olsen tilforn har brukt, dat.27.mars 1697.

Kongl.maj.ts. fogd Sr. Lars Tønder fordret dom over et for retten fremstillet kvinnfolk, Guri Jacobsdatter, for leiermål med Hågen Alfsen begått, som er en bortrømt soldat, hvilken hun sa seg var hennes barnefader. Ellers beklaget seg samme kvinnfolk det hun aldeles intet er eigendes til bøtenes betaling, videre enn de ringe klær hun står og går i. Var ei heller noen av almuen, efter tilspørgelse, vitterlig hun var noe eigende til bøtenes betaling. Allikevel kunne henne ei befries, at hun efter lovens 6.boks

13.cap. 1.art. bør straffes efter sin formue, og med fengsel på kroppen, om hun de fulle bøter ei kan betale, nemlig 12 lodd sølv.

Monsr. Jørgen Schnell av Christiania som fullmektig på Sr. Claus Worms vegne, fremkom og nu igjen i rette fordret den til seneste ting 8.mars i rette søkte sak imellem Sr. Worm og forrige lieutenant Anders Bron og hans kvinne Chatrine Sørensdatter. Og allikevel ingen av samme innstevnte vederparter møtte i rette, så ble dem laugdag forelagt til dette nærværende ting, hvor nu ei heller noen av dem møtte.

Hvorfore monsr. Jørgen Schnell påstår og i kraftigste måter krever dom efter inngivne bevisligheter og egen for retten gjorte tilstand, Såsom loven ei anderledes efter hans ringe skjønn kan være at forstå, at endelig slutning nu bør skje med forvoldte omkostninger, både for forrige, såvelsom denne gang, 24 riksdaler.

S.90 a. Da dette er en viktig sak som ære og velferd pårører, hvortil behøves god betenkning til å kjenne og dømme i, så er den opptatt til doms til nestkommende 27.hujus, som er idag tre uker.

Veledle hr.captain Petter Brun ilikemåte i rette fordret den til seneste 8.mars i rette søkte sak imot forrige lieutenant Anders Bron, som fra des ved laugdags forelegg til nærværende ting ble forfløtt. Allikevel møter Anders Bron ei nu heller i rette.

Hr.captain Brun fordret dom i saken.

Saken er til betenkning og til doms opptagen til idag tre uker, som er den 27.hujus.

Anders Jørgensen Tandberg på monsr. Nils Jacobsen Smits vegne, inngav Nils's varselseddel over endel for innstående landskyld, nemlig: Sr. Jacob Lut, Ole Vik. Hundstads besittere og Peder Vestre Bjørke, hvilke alle møtte og ba om delation til høsttinget, så ville de derforinnen innstille seg hos Nils Jacobsen i minnelighet, eller og da å lide dom. Hvormed Anders Jørgensen på Nils Jacobsens vegne for denne sinde lot seg befredige.

Men angående Sr. Jacob Lut som ei møter eller lar svare til stevneområdet, ba han at stevnevitner måtte tas ved ed, hvilke seg og fremstillet Tosten Svarstad og Hans Pedersen Frøaug (Frøaug), og ved avlagte ed tilsto å ha efter fornevnte varselseddel og ved lovlig varsel til dette ting stevnet Sr. Jacob Lut, hvorfore ham er laugdag forelagt til neste alminnelige høstting.

Monsr. Peder Eliassen ved sin seddel til meg bevilget den saks oppsettelse imot Sr. Lut til tinget i november.

RETTERGANG PÅ STØVEREN I SOKNEDALEN 12.juli 1697.

i den fra nestleden 1.oktober oppsatte sak. Samme lagrettesmenn som sist, nemlig Fredrik Lundesgård, Asle Kroksrud, Gudbrand Halkinrud, Engebret Rudstan, Hans Flaskerud og Tosten Modalen. Hosværende bygddelesmannen Torbjørn Rud.

Hvorda citantene Peder og Harald Støveren uti rette produserte en annen varselseddel, dat.16.juni sist avvigt, hvoruti de til idag S.90 b. hadde hitstevnet endel prov, nemlig: Anne Pedersdatter ved Viul, Kittel Hovland, Ole Pedersen Skamarken, Jon Knutsen Jonsrud og Ole Olsen Fonkalsrud. Item stevnet Gudbrand Levorsen Kittelsby til samme prov at påhøre.

Vederparten, fornevnte Gudbrand Kittelsby, møtte selv personlig i rette. De innstevnte prov møtte og tilstede, untagen Kittel Hovland, hvilke gjorde provning og tilstand som følger: Anne Pedersdatter Viul provet at hun er oppfødd her i Soknedalen, og er ungefehr 80 år gammel, og hun med sin salige mann, Peder Nilsen Finne, bodde i åtte år på Kittelsby. Da holt de for skjelne imellem Kittelsby og Støveren eiger fra elven oppefter en delesgard, som de hadde gjerdet seg imellem, og var gjerdet så nær opp til Langebråten. Derifra kallet de seg opp til Tørråsetervolden. Videre sa hun seg ei noe om skjelne og dele at ha å prove.

Ole Pedersen Skamarken provet at han for ungefehr tyve år siden har hørt, at fornevnte Anne Pedersdatters mann, Peder Nilsen, som den tid bebodde og brukte Kittelsby, og det oppryddet, at han sa at Kittelsby eiger gikk i Tørråsetervolden.

Jon Knutsen Jonsrud sa seg ei annet ha å prove, enn det han av fornevnte Peder Nilsen Finne hørt si, at Kittelsby eiger skulle gå fra elven til Langebråten, og så til Tørråsetervolden.

Ole Olsen Fonkalsrud provet at han hadde hørt av salig Siver Støveren si, at Støveren eiger går fra elven og opp til Langebråten, og så i fra Langebråten og opp til Tørråsetervolden.

Torbjørn Rud inngav en varselseddel fra Sr. Jacob Lut, dat.5.hujus, hvoruti Sr. Lut sier seg å være uti saken interessert, og derfor om Kittelby eiger hitstevnet to prov, nemlig Ole Land og Levord Sessrud. Hvorimot Peder og Harald Støveren svarte, at denne sak Jacob Lut intet vedrører, efterdi han har solgt gården Kittelsby ifra seg. Så protesterte de også mot de to av Jacob Luts innstevnte prov, da Ole Land er Gudbrand Kittelsbys verfader, og Gudbrand Kittelsby har hatt Levord Sessruds søster til ekte. Hvorfor de påsto at de så nær besvogrede, at de ei med ham kan prove, hvorfor de ei heller imot loven kunne admitteres. Monsr. Jørgen Larsen Hønen gjorde sin innsigelse imot fornevnte Sr. Jacob Luts stevнемål, at Sr. Jacob Lut med sine gårder ingen strekning har til Kittelsby eiger, såsom Jørgen Larsens gårde, S.91 a. nemlig Ask, Hjelle, Egge, Ekornrud, Breien og Veholt har deres skogstrekning derimellem.

Har så forskrevne prov gjort anvisning på og til de steder som de har omprovet, og derefter avlagt deres ed.

Gudbrand Kittelby påsto at de påstevnte bråter er beliggende på Kittelsby eiger, efter de provs tilstand som i forleden høst ble ført, og formente citantene bør svare ham kost og tæring, og derefter ervartede dom.

Monsr. Jørgen Larsen protesterte at endel av denne påstevnte bråtehugst er begått inn på forbenevnte hans gårders felles utmarker, hvortil han sin søkning ville ha seg forbeholden. Da efter tiltale, gjensvar og denne saks leilighet, som Peder og Harald Støveren har stevnet Gudbrand Kittelby for bråtehugst og

åvirke, som de formener, uti Støveren underliggende egedeler begått, er således for rette dømt og avsagt: At såsom de på begge sider i saken førte prov, aldeles intet melder om noe lovlig skjelne og dele imellem Støverens og Kittelsbys egedeler noensinne at være gjort, satt eller opprettet, langt mindre med dommer, delesbrev eller delestener bevist noe lovlig skjelne og dele mellem samme gårders egedeler, som til noe fullkommen etterretning kunne følges, og ei heller befinnes nu at være stevnet eller søkt til noe skjelne og deles oppretning dennem imellem, hvorfor ei anderledes for denne sinde kunne kjennes og forefinnes, enn såvidt hjemrasten og nedenfor åsen til elven angår, og hittil ingen tvistighet vært om, følger de efter den gamle delesgard i den dypeste dal gårdene imellem. Men oppe i åsen og ovenfor åsen bør de at nyde og bruke tilfelles som enhvers lodd og anpart kan tåle efter gårdenes landtall, inntil at enten begge eller noen av partene vil søke des lovlige separation eller deling.

Og hva seg belanger de påstevnte bråter som av Gudbrand Kittelsby åvirket, som den største del i forleden år avhøstet, og endel i år sådd, da eragtes for rett og billigt, til ydermere irring og misforstand dem imellem at forhindre, at Gudbrand Kittelsby ubehindret nytter den avgrøde som derav i forleden høst bekommet. Men om Støverens besiddere ei befinnes å ha hatt noen bråtehugst og bruk som derimot kunne være at regne, ei heller vites om så meget bråteland til overs, at de derav kunne nyte jevnet, så bør S.91 b. de ha og nyte halvparten av grøden av den nye bråte, som Gudbrand Kittelsby nu i sommer har sådd, og Gudbrand selv den annen halvpart for sin sed og rødnings bekostning. Så beholder og Gudbrand de gamle bråters vårlegning og hvis videre nytte og avgrøde derav kan falle.

Ellers fremdeles uti det øvrige som enten kan være til bråter eller tømmerhugst og deslike, bruker de herefter til felles som enhvers lodd og anpart kan tåle, inntil det, om søkes og begjæres, lovlig vorder separert og adskilt.

Hva ellers monsr. Jørgen Larsens innsigelse er angående, at endel av fornevnte bråtehugst skulle være begått på hans egedeler, da forblir ham sin lovlige søkning dertil herved ubehindret.

RETTERGANG PÅ HEIEREN SAGBRUK I NORDERHOV 13.juli 1697.

Lagrette: Knut Veien, Mikkel Veksal, Jon Follum, Johannes Ve, Ole Ve og Ole Veien. Hosværende bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå.

Hvor da monsr. Hans Halvorsen Pay efter inngiven varselseddel i rette fordret Sr. Christen Christensen Frøshaug, angående en contract som skulle være gjort imellem Sr. Jacob Lut og Lars Simensen Dramdal angående noen commoditet ved Store Heieren, og til den at fremvise.

Item at produsere sin adkomst hva rett han har til sin brukende sag ibid. lenger enn til midtstrøms, med derom videre bemeld. Hans Halvorsen inngav forskjellige beskikkelser og contracter, bl.a. et skjøte av borgermester Lars "Ruus" (?) til Hans Larsen

utstedt på en sag kalles Herringfoss-sagen med tilliggende rødstø, nemlig Staland, dat.14.aug.1640.

Den innstevnte Sr. Christen Christensen ved sin sønn Anders Christensen lot inngi sitt skriftlige innlegg dat.idag.

Da efterdi Sr. Christen Christensen i sitt innlegg sier at citanten i sin varselseddel ei navngir hva han stevner ham for, så han ei vet hva han skulle besvare, begjærte han respit om han mulig kunne ha fornøden at føre vitnesbyrd i saken.

Så er saken med citantens concent forfløtt til 30.april.

Ellers ble av rettsbetjenter og Anders Christensen anvist de steder og commoditeter han ved dette stevнемål søker, og formener til hans sag, som på den østre side fossen beliggende, at være tilhørig, som er en bordrenne, et berg i fossen til bordlegning og den ene ende av damstokken til Sr. Christensens sag, som tvert over fossen på den østre side er beliggende.

S.92 a. SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 27.juli 1697.

uti de fra nestleden ting oppsatte saker.

Lagrette: Tolle Haug, Henrik Ullern, Siver Gomnes, Tarald Horum, Kristoffer Nilsen Gomnes, Gunder Rud, Engebret Børgen og Peder Svarstad. Hosværende bygdelensmannen Tosten Svarstad.

Hvor da monsr. Jørgen Schnell, statsprocurator i Christiania, ved bygdelensmannen lot inngi sin skriftlige påstand, og på sin principal Sr. Claus Worms vegne fordret endelig dom over forrig lieutenant Anders Bron.

Hvoruti han ogaå protestere at nu intet fra Anders Bron bør accepteres i rette, efterdi han ikke dermed fremkommen til vintertinget, ei heller til nest påfølgende saketing efter laugdags forelegg.

På den innstevnte Anders Brons vegne møtte Anders Jørgensen Tandberg, som sa seg intet annet fra ham hadde i retten at fremstille, enn hans innlegg, hvilket ikke imot monsr. Jørgen Schnells protestasjon kunne i retten accepteres, efterdi saken til idag er opptagen til endelig dom.

Da efter denne saks leilighet, som forrig lieutenant Anders Bron og hans hustru Chatrine Sørensdatter befinnes av den velfornemme mann Sr. Claus Worm lovlig at være stevnet til nestleden vinterting, og i rette søkt den 8.marti nestleden, hvor da ingen av de innciterede møtte, ei heller efter laugdags forelegg til seneste alminnelige saketing 6.juli noe tilsvar fra dem fremkommen, hvorfor saken til betenkning og doms er idag opptagen,

S.92 b. så er nu efter de av citanten i saken fremførte og i rette produserte bevisligheter, med muligste flid overveiet, og derefter således for rette dømt og avsagt:

1. Såsom først angående det brev som Andres Brons hustru Chatrine Sørensdatter skal ha velbårne hr. oberste Brochenhus tilskreven, av dato 28.okt 1696, hvoruti hun unskylder sin mann Anders Bron

for den til hans Høyexel. hr. statholder Gyldenløve i forleden høst inngivne supplic, som av hennes mann skulle vært utstedt, og derfor av velbårne hr. oberste Brochenhus ved retten søkt og tiltalt, efter derom den før innførte derpå ergangne doms utvisning. Uti hvilken hennes skrivelse hun sier sin mann deruti ganske at være uskyldig, og aldri i sine dager sett den supplic, langt mindre den enten underskrevet eller latt skrive, men at være falsk og svikakteligen gjort eller latt gjort av Sr. Claus Worms kjæreste. Begjærer at obersten vil la hennes mann av sin arrest "quit blifue", og straffe den skyldige som falskeligen efterskriver annen manns hånd, med derom mere og vidløftigere des innhold etc.

Så befinnes det også uti den forinndragen act, at hennes mann Anders Bron, des tilforn den 14.des.1696 for retten her på Gomnes tingstue har gjort de samme unskyldninger, og fornevnte supplic ganske vil fragå, at den hverken av ham eller hans kvinne er skreven eller underskreven, eller har sett eller lest den førenn den ble lest her på tinget. Og sa at Anne, Claus Worms hadde den skreven og underskreven. Men såsom der da i samme prosess anderledes ble ham overbevist, at han selv således hadde bundet og forknytt seg til samme supplic og des deruti andragende, at han des skyld ei noen annen kunne påbyrde, og derfor tilkjent selv at stå for den saken, som han av obersten var stevnet og søktes for, og derfor over ham ergangen dom som forinnført, med des omstendigheters vidløftige og utførlige forklaring, som ei fornøden her igjen at repetere, hvorpå nu ei annet kan følge S.93 a. eller kjennes, enn at Sr. Worms kjæreste for sådan deres usømmelige påsagn, såvelsom og for samme fornevnte supplication og des deruti andragende, er og bør være fri og sakesløs.

2. Belangende den annen post som Anders Bron er stevnet og tiltalt for, formedelst han den 14.des.1696 her på tingstuen og for retten skal ha Sr. Claus Worms kjæreste uti hennes fraværelse påsagt og i tingboken latt innføre, at hun hatt en concept med seg, som hans exel. hr.gen.major Tritzschler skulle ha skrevet, og Anders Bron skulle omskrive på stemplet papir, og at hun derfor bød ham 1000 riksdaler og gården Horum fri, om hvilke alt Anders Brons ord videre og utførligen uti den forinndragne act finnes innført. Til sådan Anders Brons beskyldning og påsagn, har han ikke fremført noen den ringeste bevislighet, men bare hans egen muntlige beretning, hvilket uten annen lovlig bevis ei er følgelig eller kan gis noen makt imot det som Sr. Claus Worms kjæreste sin uskyldighet ved forinnførte sin skriftlige og ved, utiltvungen ed, bekreftigede replic har forklart. Så synes det derforuten ganske urimelig, at hun skulle ha tilbydd å gi ham så store ting, nemlig et tusind riksdaler og gården Horum "quit og fri", bare av den årsak om han ville på stemplet papir skrive og underskrive den concept hun hadde med seg, og hvis innhold skulle være at obersten så skulle ha truet og forskremt Anders Brons kvinne til å skrive det brev, som han fikk av henne, så hun skulle falt i fortvilelse. Hvilket dog ei synes at kunne vært Worms kjæreste nyttig for en skilling, efterdi uti anseende at Anders Bron selv tilforn for retten gjort de samme beskyldninger over henne, som fornevnte Chatrine Sørensdatters brev til obersten omformelder. Thi om det skulle vært henseet til noen

nytte for Sr. Worms kjæreste, da hadde det været likesåvel, og mere, fornøden at Anders Bron hadde igjenkalt sin egen som sin kvinnes beskyldninger. Altså kan sådant ikke eragtes eller S.93 b. kjennes for annet enn et oppdiktet fabel og ubeviselig løst snakk, som ikke bør komme Sr. Claus Worms kjæreste til noen hinder eller prejudits i noen måter, men derfor ganske fri og sakesløs erkjennes.

3. Angående Sr. Claus Worms irettesettelse og pretenderende straff over Anders Bron og hans kvinne Chatrine Sørensdatter for deres bevislige beskyldninger og ærerørige siktelser, da synes det i lideligste, formedelst ders store enfoldighet og misforstands skyld, som av all deres adferd i denne handel befunden, at kan appliceris til lovens 6.boks 21.cap. 4.art., såsom at de for deres utilbørlige og usømmelige beskyldninger imot Sr. Claus Worms kjæreste, bør begge to tilsammen bøte til Christiania Hospital 10 riksdaler, og til Sr. Claus Worm for denne påførte vidløftige prosess's omkostning at betale 20 riksdaler, hvilket han innen seks uker har at etterkomme og fyldestgjøre.

Veledle hr.captain Peter Bron seg for retten fremstillet og iligemåde fordret dom i den sak imellem hannem og forrig lieutenant Anders Bron, som fra nestleden saketing den 6.juli til idag til doms opptagen.

På vederparten Anders Brons vegne møtte Anders Jørgensen Tandberg, og sa at Anders Bron refererer seg til de to prov Mikkel sersjant og Tore corporal, deres provning, som tilforn her til tinget er tagen ved ed.

Avsagt: Da efter denne forberørte saks leilighet, som forrig lieutenant Anders Bron befinnes av veledle captain Petter Bron lovlig å være stevnet og i rette søkt til nestleden 8.mars, hvor da Anders Bron ikke møtte, ei heller efter laugdags forelegg til seneste saketing 6.juli, så er nu i samme sak således for rette dømt og avsagt: At såsom det befinnes at fornevnte Anders Bron her på Gomnes tingstue den 14.des.1696, da den sak av velbårne S.94 a. hr.oberste Brochenhus imot ham ble procederet, det han da for rette foregivet og sagt at citanten hvasket til ham i hans øren de skjennsord som Mikkel Jensen sergeant og Tore Helgesen corporal samme tid omprovet, at Anders Bron om velbemelte hr.oberste Brochenhus skulle latt utfalle, og at han skulle si det så de fornevnte officerer kunne høre derpå, hvilken beskyldning captainen uti sitt innlegg protesterer, og sier at være stridig tvert imot sannhet, som han ham aldri skal kunne overbevise eller godtgjøre.

Og sier videre i samme sitt innlegg, at endog han derfor efter Norges lov i høyeste måte kan være brøstfeldig, allikevel vil han dog ikke ham eftertrakte, men i henseende til hans fattigdoms skyld, krever han allene for denne sinde, at han for hans usømmelige beskyldninger aldeles frikjennes. Og så som Anders Bron aldeles ingen bevislighet til sådan hans siktelse og angivende har fremført, men allene hans egen løse beretning, så er captain Petter Bron for samme hans siktelse og påsagn hermed aldeles frikjent, og Anders Bron at erstatte ham for prosessens omkostning 6 riksdaler, som han innen 15 dager bør betale.

S.112 a. RETTERGANG PÅ HEIEREN SAGBRUK I NORDERHOV
30.sept.1697,

i den fra 13.juli forfløtte sak mellem Hans Halvorsen Pay som citant på den ene side, og Sr. Christen Christensen på den annen side.

Lagrette: Knut Veien, Tomas Haugen, Jon Follum, Johannes Ve, Ole Ve og Ole Veien. Hosværende bygdelensmannen Peder Rasmussen Rå. Hvor da Hans Halvorsen ved sin fullmektig Albrit Kruse saken igjen i rette fordret. På vederparten Sr. Christen Christensens vegne fremstilte seg hans sønn, Anders Christensen.

Og ble så av Albrit Kruse på citantens vegne fremlagt en videmered copie av Hans Halvorsens skjøte på hans sag i Heieren av auctionsforvalteren Sr. Henrik Blichfeldt, utstedt den 13.april 1695.

Derhos var fornevnte Albrit Kruse på sin principals vegne begjærendes, at vi rettens betjente ville etterse om disse Hans Halvorsens påstevnte commoditeter, nemlig den ene ende av Sr. Christen Christensens damstokk, item den bergrabbe som Christen Christensen har sin bordlegning på, så og Christen Christensens bordrenne, jo befinnes å være på østre side av midtstrømmen av fossen, og på den side som Hans Halvorsens sag er bestående, hvilken hans begjæring med des besiktelse vi har efterkommet, og befunden forskrevne damstokkende samt bordlegning og bordrenne at være beliggende på den østre side midtstrømmen av den største elv og foss.

Ellers befinnes også østenfor samme forskrevne steder, at fossen har en gren eller utløp, hvis vann nu allene brukes til bordrenne.

Derimot begjærte Anders Christensen at måtte observeres det fornevnte omtvistige sted der beliggendes imellem begge forskrevne fosser, som og således befinnes, dog efter Albrit Kruses påstand ble også observert at det lille eller østre utløp er ikkun en liten gren av fossens overflod, som ikke kunne ha noe utløp dersom den rette elv og foss ei var demmet.

Derefter var Albrit Kruses påstand, at efterdi de fornevnte påstevnte commoditeter er beliggende på østre side midtstrøms av Storelven, hvor Hans Halvorsens sag er bestående, og han også med fremlagte dokumenter bevist sin lovlig adkomst til samme sag med all des tilliggelse, så formente han også at det samme hans sag burde følge og tilhøre.

S.112 b. Anders Chistensen på sin faders vegne var derimot begjærendes, at citanten ville produsere hva bevislighet og adkomst han kunne ha til dette omtvistige berg i særdeleshet. Albrit Kruse derimot reffererte seg til hans allerede i saken inngiven, og formente det noksom dermed at være bevist.

Derimot påsto Anders Christensen med formening at det som citanten allerede har i rettelagt, ei kan aktes eller ansees for noen lovlig eller gyldig adkomst til samme berg.

Ellers videre fremla Anders Christensen en varselseddel dat. 6.hujus, hvormed hans fader Christen Christensen idag hitstevnet endel prov, nemlig Halvor Tostensen, Jens Nilsen, Iver Halstenrud, Birgitte Sørnum, Even Nilsen Heieren og hans kvinne Karen Tostensdatter, til å prove og vitne hvis dennem kan være

vittrilig, såvel om Halstenruds rette underliggende eidedeler, samt hans og hans formenns rolige hatte bruk med damstokk, bordlegning og bordslepning til hans sag etc.

Hvilke prov seg fremstilte og efter edens forelesning enhver avlagt sin provning som følger:

Halvor Tostensen Seter provet at han nu ved 43 år gammel og født her ved Heieren, og bodd her ved Heieren ungefehr 13 eller 14 års tid, og ellers fra barnsben her ved Heieren oppvoksen, og han brukte kvernene og en løkke som han ga Lars Simensen avgift av, men for hans febeite måtte han være i minde med Halstenruds besiddere. Videre provet han at alt det han kan minnes, da har den sag som Christen Christensen nu tilhørig, hatt sin damstokk, bordlegning og bordslepning på og ved det berg som ligger østen med strømmen av Storelven eller fossen, som det ennu og hittil vært brukt, og aldri hørt eller vært brukt noen ankning eller påtale derimot før nu ved denne prosess, untagen for ungefehr fem eller seks år siden han med Hans Lang på Lars Simensens vegne var såsom beskikkelsesvis hos Christen Christensen for at byde ham det han ikke skulle bruke sin damstokk og bordlegning på den fornevnte sted, uten han ville give ham åtte riksdaler i årlig grunnleie derav. Og samme beskikkelse var skriftlig. Og visste ikke at det videre ble forfulgt med retten.

Jens Nilsen Klakker provet at han nu på det sjette og tredsins tyve år gammel, og tjente på sagen her ved Heieren hos salig Simen Larsen og salig Johan Snell og hans efterleverske alt i fra anno 1654 og til anno 1678, og imidlertid fulgte og brukte salig Simen Larsen til den sag som Christen Christensen nu har og bruker, sin damstokk, bordlegning og bordslepning på den østre side Storelven, som det nu befinnes, og aldri visste at han enten gav eller noen krevet noen avgift derav. Ei heller visste at noen eignet seg det til i de tider.

Birgete Sørensdatter sa seg på det fjerde "tiouff" år gammel, S.113 a. provet at hun bodde på Halstenrud i fjorten år, og det kan være ungefehr 25 år siden hun flyttet derfra, og imidlertid hun bodde der, da måtte de som bodde på østsiden elven her ved Heieren, ha hennes minde til at deres fe måtte gå i havn i Halstenrudmarken, eftersom de ingen annen steds her ved stedet hadde havn dertil. Og om de ikke ville ha det i hennes minde, da kjørte de feet derfra.

Iver Halstenrud sa seg ungefehr 50 år gammel, provet at han for 32 år siden tjente salig Simen Larsen uti et år som sagdreng på den sag som Christen Christensen nu eier. Var så derifra i noen år og siden tjente han Peder Simensen og Christen Christensen som sagmester på samme sag uti fjorten år. Og alt siden des på ungefehr 32 år vært bekjent her ved bruket. Da har fornevnte damstokk, bordlegning og bordslepning til Christen Christensens sag, alltid vært brukt og fulgt på det sted østenfor Storelven som det ennu er og brukes, og ikke visste at der enten krevdes eller betaltes noen avgift derav.

Even Nilsen Heieren sa seg ved ungefehr fire eller 45 år gammel, provet at for ungefehr 23 år siden, da hans fader Nils Evensen bodde her ved Heieren på Tomas Asks eiger vesten for elven, da røddet han en bråte her på østsiden elven i Halstenrudmarken, og hadde det i minde med Ole Halstenrud, og leide den av ham. Og som han hadde brukt den noen år, da innhegnet Lars Simensen den og

brukte den som av Hans Pay ennu brukes, og samme bråte ligger synden for den bro som de kaller Stavlandsbroen.

Kari Tostensdatter, fornevnte Even Nilsens kvinne, sa seg 41 år gammel, født og oppvokst her ved Heieren, prøvet at hennes foreldres fe ei måtte gå lenger enn de hadde det i "læst og minde" med Halstenruds besiddere.

Har så alle forskrevne prov avlagt deres ed.

Hans Halvorsens fullmektig Albrit Kruse, imot forinnførte provs tilstand, påsto at de ikke burde komme hans principal til nakdel, efterdi deres vitnesbyrd er conditionale, nemlig såvidt "di af weed og icke absolut at der jo kand were gifuen leye af den commoditet imellem begge saugerne som nu omtiustes". Formente at det hele vel kunne skjedd uten deres videnskap. Og til å belegge samme produserte han nu uti retten en veledle hr.lagmanns Hannibal Stochflets dom, dat.den 7.søgne efter Hellig tre kongers lagting anno 1690, ved hvilken han formente seg kraftig å ha bevist at Ingebor Hansdatter, som nest førend Lars Simensen S.113 b. fulgte og eide den sag og commoditet her i Heieren, som Hans Halvorsen Pay nu bruker, har hatt betaling for bordlegning på den nu omtvistede bergrabbe, likeledes at hun da tilegnede seg Christen Christensens nu brukende bordrenne og det østre land som hans damstokk ligger på.

Imot forskrevne lagmanns dom protesterte Anders Christensen med formening, at den ikke kunne komme hans fader til noen forhindring på forskrevne hans sags tilbehør, efterdi den allene salig Tomas Ask og ei noe hans fader pårører.

Albrit Kruse derimot svarte og formente at efter den begranskning som vi idag gjort, øyensynlig befinnes at det er den samme bergrabbe disse omtvistige Christen Christensens brukende commoditeter befinnes på, er den samme som Ingebor Hansdatter ved fornevnte lagmannsdom er tilkjent, og derfor av like beskaffenhet at bør såvel følge det nærsom det annet, efterdi det befinnes på et sted. Og ellers videre derom refererte seg til det forinnførte prov, nemlig Halvor Tostensen Seter, hans provning, om den beskikkelse på Lars Simensens vegne. Og til des ydermere bekreftelse fremstillet han derom et prov, navnlig Hans Jensen Lang, hvilken efter avlagt ed prøvet, at det samme år som den forskrevne lagmannsdom gikk imot salig Tomas Asks arvinger, da var han tillike med Halvor Tostensen Seter på Lars Simensens vegne, med en skriftlig beskikkelse hos Christen Christensen, des innhold var at han fordret åtte riksdaler grunnleie av den damstokk, samt bordlegning og bordrenne som Christen Christensen hadde på hans grunn, såfremt han det ville nyte. Og om han seg deruti vegret, ville han søke prosess med ham derom.

Ble så videre av citanten Hans Halvorsens fullmektig Albrit Kruse, fremlagt en attest av vicesorenskriveren monsr. Christian Muller, dat.27.febr.1694, at Lars Simensen ved retten har amaged på avgift av forskrevne bordlegning.

Som dagen forløper, beror videre hermed til imorgen.

Den 1.oktober var vi igjen til rettens betjenelse ved Heieren sagbruk, hvor vi enda videre efter Christen Christensens begjæring og efter hans anvisning begransket det forskrevne bordlegningsberg, hvor der befantes en liten bekkeridsel at løpe tvers over samme berg, som Christen Christensen foregav at gjøre

skilsmis imellem hans bordlegning som er der ovenfor, og den bordlegning der nedenfor til Tomas Asks sag.

Citantens Hans Halvorsens fullmektig Albrit Kruse derimot påsto at ha produsert adkomst nok for eiendommen til midtstrømmen S.114 a. i fossen, og efterdi den bergrabbe som bordlegningen er på, befinnes på østre side av midtstrømmen, ville han formode at foranførte påstand ikke vorder ansett, uten den med lovlig adkomster belegges.

Ble så av Sr. Christen Christensen fremlagt hans adkomst til sin brukende sag her i Heieren, såsom først et skjøte av monsr. Peder Simensen på den halve part, dat.16.juli 1677. Dernest en contract hvormed Peder Simensen samme sag og des tilbehør ganske og aldeles til Sr. Christen Christensen avstår og bebrever, dat. 12.april 1683.

Citantens fullmektig Albrit Kruse fremla sin principals Hans Halvorsens innlegg, dat.30.sept.1697.

Saken er opptatt til doms og forfløtt til neste alminnelige saketing den 16.nov. førstkommende.

SKJELNE- OG DELEGANG MELLEM KITTELSBY OG STØVEREN I SOKNEDALEN 2.oktober 1697.

Den 2.oktober var jeg til rettens betjenelse om skjelne og dele imellem Kittelsbys egedeler i Soknedalen på den ene side, og Støverens egedeler ibid. på den annen side, med efternevnte lagrettesmenn: Anders Bårnås, Gudbrand Halkinrud, Asle Kroksrud, Vebjørn Narverud, Tosten Modalen og Engebret Rudstan.

Hosværende bygdelensmannen Torbjørn Rud.

Hvorda Gudbrand Levordsen Kittelsby for oss i rette produserte sin varselseddel, dat.22.juli 1697, hvormed han til åsteden hitstevnet Peder og Harald Støveren til et lovlig skifte og dele på deres egedeler.

Har så derefter fornevnte Peder og Harald Støveren seg på åsteden for oss i rette fremstillet, som påsto at de heller ville ha deres marker tilfelles og sameie med Kittelsby, enn de ville ha noe skjelne og dele.

Men citanten Gudbrand Kittelsby påsto og var begjærende å få sine egedeler adskilt ifra deres, så enhver kunne vite sitt, og des bedre nyte det med fred og rolighet. Hvilken hans lovlige begjæring og påstand ei kunne vegres, hvorfor vi uti begge partenes bivær har begitt oss på åsteden til skifte- og delesforretning.

Og efter egedelens muligste observasjon og erfaring eragtet og forefunden samme dele at skal gå ende uti sør og nord, hvorefter vi nedsatte den første delestein uti den dype dal ved den gamle delesgard, et lite stykke oven ifra Storelven. Nok derifra ende uti sør efter compassen, satte vi den annen delestein oppe i Høyåshaldet på en bergknolde. Nok videre efter samme strek og strekning nedsatte vi tre andre delestainer efter hinannen, som er tilsammen fem delestainer. Og siden ifra den synderste eller ytterste stein følges efter samme strek og strekning ende i sør alt inntil andre gårders egedeler imotstøter og vedtager. Hvilke forskrevne dele og delestainer vi har kjent og dømt for

S:114 b. for rette skjene og dele imellem Kittelsbys og Støverens egedeler, som de herefter på begge sider bør holde seg etterrettelig. Og allikevel de forrige omtvistige nedryddet og oppbrente rugbråter befinnes alt å være på de egedeler som Kittelsby etter dette dele tilkommer, da foholdes dog med dessen avgrøde efter derom nestleden 12.juli ergangne dom, og ei videre, medens egedommene siden derefter og fremdeles at følge til Kittelsby.

RETTERGANG PÅ HR. SECRETÆR GERHARD TRESCHOVS SAGSTUE VED
HØNEFOSS 26.oktober 1697.

Lagrette: Amund Rognerud, Jon Follum, Mikkell Veksal, Johannes Ve, Ole Ve og Halvor Sørum. Hosværende bygdelenmannen Peder Rasmussen Rå.

Fremstilte seg for oss i rette velermelte hr.secretær Treschovs og monsr. Søren Hansen Lemmichs, deres sagfogder og tjenere ved deres Hønefoss bruk, nemlig Knut Olsen og Gunder Gundersen, som efter deres inngivne skriftlige varselseddell, dat.11.hujus, i rette søkte Sr. Eggert Stochflets tjener og sagfogd Hans Lang, formedelst han i deres abscons skal ha oppreven og spolert kjørselbroen til deres principalers tvende sager, som salig Anders Pedersen tilforn hatt og brukt. Formener de derfor bør lide efter loven med skades oppretning og omkostnings erstatning. Item stevnet Tollef Møller, Erik Tollefsen Sagmester, Ole Sagdrenng og Henrik Gudbrandsen, som vært brukt til gjerningen, og ellers som vitner at møte.

De forskrevne innstevnte møtte samtlige tilstede untagen Henrik Gudbrandsen.

Hans Lang inngav sin husbonds Sr. Eggert Stochflets skriftlige missive og order til at forhindre den fornevnte kjørsel, dat. 23.hujus.

Dette stökke av kjørselbroen som er oppreven, ble av rettens betjente besett, som kunne være ungefehr to favner som honen var avreven til kjørselens forhindring, hvilket Hans Lang vedsto av ham at være gjort efter hans husbondes ordre.

Knut Olsen dertil svarte at om han endskjønt hatt hans husbondes ordre dertil, da formener han at det burde vært søkt og gjort ved en lovligere adferd.

Hvorom er således for denne sinde avsagt, at efterdi den innciterede Hans Lang med inngivne hans husbondes hr.rådmann Sr. S.115 a. Eggert Stochflets skrivelse av den 23.hujus beviser at hans husbond er ham gestendig den påstevnte forhindring med kjørselbroen til de to sager, som av salig Anders Pedersen tiforn brukt, og her ikke befinnes at noen av principalene på enten sider enten har stevnet eller er stevnet, men allene tjenere seg imellem, og det uten noen lovlig fullmakt, så kunne nu efter sådan stevнемål ei noe videre derom foretages. Men om videre aktes at søkes, da ved lovlig søkning og stevнемål at skje principalene selv imellem, som best må vite deres eigendoms rett eller frihet til deres grunder og bruk at bevise og forklare.

ALMINNELIG SAKETING PÅ TRØGSTAD I NORDERHOV 15.november 1697.
Lagrette: Engebret Veisten, Halvor Sørum, Gul Follum. Amund
Aslaksrud, Gudbrand Kittelsby, Arne Veisten, Nils Hverven og Hans
Aurdal.

Var overværende konl.majts.fogd Sr. Lars Tønder, bygdelensmannen
Peder Rasmussen Rå med tingalmue flere.

Fogden lot for almuen lese opp taksten på tienden, leding og
landskylds kornvare for nærværende år.

Nok lot han tinglyse et auksjonsskjøte av Sr. Henrik Blichfelt
til Sr. Nils Madtsen Norup utstedt, iblant annet på et halvt
skippund byggmalt i Klekken med bygsel pantegods for 28
riksdaler, dat.19.mai 1693.

Nok lot han tinglese et pantebrev av Hans Halvorsen Pay til Sr.
Jørgen Olsen Mandal utstedt, på 400 riksdaler, hvorfor ham i
pantsatt hans lastebruk, hans sag og kvernbruk i Stor-Heieren,
dat.18.mars 1697.

Erik Eriksen Åsterud lot tinglyse Jesper Gregersens til ham
utstedte pantebrev på en fjering i Åsterud for 29 riksdaler,
dat.4.febr.1697.

Jesper Gregersen Skjør vold lot tinglyse sitt kjøte av monsr.
Thue Andresen Wulfsberg på den gård Nordby = 15 lispund med
bygsel, dat.10.februar 1697.

Monsr. Jørgen Larsen Hønen lot tinglyse sitt kjøte av Johannes
Toresen og hans hustru på deres iboende huse ved Hønefoss,
dat.24.juli 1697.

S.115 b. Kristoffer Rolfsen Skøyen lot tinglyse sin
bygseledel av monsr. Nils Jacobsen Schmit på tre fjeringer
tunge i Krakstad, dat.8.juli 1697.

Engebret Jonsen Skjør vold lot tinglyse sitt kjøte av sine søsken
og svogre, Paul Alfsen Hval, Claus Andersen Åsen, Rasmus Jonsen
Rakkestad, Søren Jonsen Rakkestad, på deres arvparter efter salig
Jon Skjør vold uti gården Skjør vold, tilsammen 13 4/11 settinger,
dat.14.des.1696.

Nok lot Engebret Jonsen Skjør vold tinglyse sitt makeskiftebrev av
sin broder Ole Jonsen Solberg i Sørkedalen, på all hans odelsrett
i Skjør vold, tilsammen 5 21/22 settinger, dat.10.juni 1697.

Belangende det stevne mål som Sr. Jacob Lut til seneste ting hadde
stevnet Paul Klekken, Gudbrand Berg, Hans og Gunder Berg, Nils
Setrang, Anders Lo og Lars Gjermundbo for gjeld, av hvilke seg
ennu ei noen møtte, hvorfor Christen Christensen Domholt på Sr.
Jacob Luts vegne var begjærende sakens oppsettelse til neste
ting, efterdi Jacob Lut for svakhets skyld, nu ei selv kunne
komme til stede.

Saken beror til neste saketing over jul.

Erik Villadsen Trøgstad fremstilte to stevnevitner, nemlig bygdensmannen Peder Rasmussen Rå og Isak Jacobsen Skredder, hvilke ved avlagt ed tilsto å ha ved lovlig varsel til dette ting, på Erik Villadsens vegne, hitstevnet Jacob Christoffersen Klodt ved Hønefoss boende, for slagsmål han på Erik Villadsen skal ha begått.

Den innstevnte Jacob Klodt møtte ei i rette.

Ble så av citanten fremstillet to prov, nemlig Peder Pedersen Busund og Rasmus Mikkelsen tilholdende på Tandberg, hvilke efter avlagt ed provet som følger:

Peder Pedersen Busund provet at nestleden sommer uti høy..engen ? som var en søndags eftermiddag imot solens nedgang, da var han og Rasmus Mikkelsen på Tandberg, og Jacob Klodt var der også, og sto ute på bakken den tid Peder kom dit gåendes. Da kom også Erik Villadsen dit ridende, og de første ord han hørte av dem var det at Jacob Klodt sa til Erik, "du har ridet omkring meg som jeg var en ridestolpe". Erik svarte, "jeg har en galen hest, jeg vil ikke ride på deg". Jacob Klodt sa atter, "dersom du rider på meg, da skal det bekomme deg ille". Dermed fulgtes Erik og Jacob sammen igjennem grinden inn i Anders Jørgensens gård på Tandberg, og handlede alt om samme snakk imellem seg. Og rett som de kom inn S.116 a. igjennem grinden, da slo Jacob Klodt til Erik Villadsen med en stauer som han hadde i hånden, og slo hannem dermed på den høyre side, støtte ham og noe for brystet med samme stauer, og holt alt ved om samme trette inntil folk kom og tok stauren fra Jacob Klodt. Og han så ikke at Erik Villadsen enten red på Jacob eller slo ham noe, men ble alt sittendes på hesten. Rasmus Mikkelsen provet like ord og enstemmig med Peder Pedersens provning, og dette enn videre at den tid Erik kom ridendes og red omkring Jacob Klodt, og klaget seg at hans hest var blitt sta, da steg Jacob av veien for ham på det første trinn som var på stabotrappen. Item at han ikke så det Jacob støtte ham med stauren, men det slag han slo ham dermed, det så han vel. Da efterdi det befinnes Jacob Klodt lovlig at være stevnet, og hverken selv møter eller ved noen annen lar svare for seg til saken, så er ham laugdag forelagt at møte til neste alminnelige saketing efter jul.

Monsr. Nils Jacobsen Schmit efter inngiven varselseddel, som fra seneste ting hit til forfløtt, i rette fordret endel av sin principals landbønder for efterstående landskyld og rettigheter: Ole Ve av 10 lispund tunge for 1694-95 og 96 med samt 1/4 forhøyelse, beløper efter odelsskatt og rostjenestes avtagelse - 6 riksdaler 3 skilling. På hans vegne møtte Peder Rasmussen Rå og svarte, at derpå var betalt til Nils Jacobsen 2-2-20. Ole Ve ble tilfunden å betale resten 3-1-7 + 1 1/2 ort i omkostning innen 15 dager.

Gudbrand Ultvet av 1 skippund for 1695 og 96, rester 8-1-14. Han møtte og er tilfunden å betale beløpet + 3 ort i omkostning innen 15 dager.

Lars Gjermundbo rester 4 riksdaler 19 skilling, foruten de 4 riksdaler han idag til citanten betalt. Tilfunden å betale de 4-0-19 innen 15 dager + 1/2 ort i omkostning.

S.116 b. Tord Kristensen og Ole Pedersen for avgift av Krakstad for 1693 - 7 riksdaler. Møtte begge og sa derimot å ha betalt odelsskatt derav for 1692 og 93 av 7 fjering, hvilket de beviste med deres skattekøker og kvitteringer, belangende med samt rostjeneste til 6-2-20. Hvilket de formente burde dem uti forskrevne avgift godtgjøres. Hvilket Nils Jacobsen dem ei gestendig, men sa at han ei på annen måte hadde forpaktet dem gården for de 7 riksdaler årlig, enn de selv skulle svare alle derav gående skatter uten noen avcortning. Og formente at de det således burde efterkomme, eller og i det ringeste svare landskylden efter det års takst med des 1/4 forhøyelse, og så deres utlagte odelsskatt og rostjeneste deruti at godtgjøres. Hvilket eragtes billigt at bør svares efter landskylden. Og eftersom de foregiver at ha betalt Nils Jacobsen 7 riksdaler for 1692, som han dem gestendiger, og de nu vil føre seg til gode odelsskatt og rostjenesten for samme år, hvilket år 1692 er også beregnet for landskyld beløpende 8-3-0, nok det tredje års holdning årlig 1/2 riksdaler 8 skilling, er for begge årringer tilsammen 18-2-16. Derfra avgår de for 1692 betalte 7 riksdaler, item begge årringers betalte odelsskatt og rostjeneste = 6-2-20. Resten som er 4-3-20, med samt 2 ort i omkostning, er de tilfunden å betale innen 15 dager.

Anders Krakstad av 3 1/2 fjering fordres for 1694, 95 og 96 = 11-1-17. Møtte og ei videre derpå betalt enn et halvt års rettighet, som Nils Jacobsen ham efterlatt, hvilket Nils også bevilget, bedragende til 2 riksdaler 4 skilling. Resten som er 9-1-13, med samt 3 ort i omkostning, er han tilfunden innen 15 dager å betale.

Peder Madtsen Sundby av 3 fjeringer for 1696 skyldig, er 3-1-0. Derimot godtgjøres for et mål skur 1/2 ort. Møtte og hadde ei videre derimot at sige. Er tilfunden de 3 riksdaler 12 skilling med 1 1/2 ort i omkostning at betale innen 15 dager.

RETTERGANG PÅ TRØGSTAD TINGSTUE I NORDERHOV 16.november 1697,
uti den nestleden 30.sept. og 1.okt. ved Heieren i rette værte og til idag her til tingstuen oppsatte sak imellem monsr. Hans Halvorsen Pay og Sr. Christen Christensen.
Lagrette: Knut Veien, Johannes Ve, Mikkel Veksal, Gul Follum, Halvor Sørum og Jon Follum. Hosværende kongl. may.ts fogd Sr. Lars Tønder.

S.117 a. Kom da for oss igjen i rette citanten monsr. Hans Halvorsen Påy, og på vederparten Sr. Christen Christensens vegne møtte hans sønn Anders Christensen.
Og er da i samme sak således forefunden:
Da efter tiltale, gjensvar og denne forberørte saks leilighet, som med mueligste flid observerered og overveiet, er således for rette dømt og avsagt:

At såsom citanten monsr. Hans Halvorsen Pay søker og tiltaler Sr. Christen Christensen for hans damstokks ene ende, samt den bergrabbe som Christensen har sin bordlegning og bordrenne til sin sag i Storheieren, hvilken sag på vestsiden av fossen og elven bestående, og disse fornevnte trende commoditeter på den østre side av fossen og elven er beliggende, på hvilken østre side Hans Halvorsens sag og bruk er bestående, og derfor formener at samme fornevnte Sr. Christensens brukende commoditeter på hans grunn og eiendom at være beliggende, som han foregiver og formener at han ei har rett til eller bør bruke uten hans vilje og minde, og derav at bør svare og gi ham årlig rettighet både for det han det hittil brukt og ellers fremdeles bruker. Til samme hans pretensjoner og påstand fører han seg fornemmelig til fundament og bestørkelse, først det i rettelagte skjøte av salig borgermester Lars Ruus til salig Hans Larsen utstedt på den sag i Heieren, som Hans Halvorsen nu eier og bruker, dat.14.aug. 1640.

Dernest den i rettelagte veledle og velbårne hr.lagmsnns dom som Ingebor, salig Hans Hansens, over salig Tomas Ask's arvinger forhvervet for bord- og legningsavgift til Ask-sagen, dat. 7.søgne efter Hellig tre konger 1690.

Så er derimot at eragte at uti samme fornevnte skjøte aldeles intet i særdeleshet mentioneres om disse påstevnte commoditeter, men allene om sagen i seg selv og det rødstød Staland med des tilliggende eiendom og tilbehør, som av Arilds tid tilligget haver, og ei bevist eller derav kan fornemmes Hans Halvorsen enten derved eller i andre måter noen sådan gård eller jord at være eigendes, som kunne ha påløp uti eller til fornevnte foss, hvorved han seg videre eiendom på det sted kunne tilegne, enn det som av gammel tid har vært fulgt og brukt til hans sag, hvoruti ham ved disse påstevnte commoditeter ikke skjer noen forhindring.

Men det enn mere derimot bemeldes uti den av Hans Halvorsen i rettelagte kontrakt, dat.18. 9br. 1678, som imellem Sr. Jacob Lut og Lars Simensen sluttet, såsom Lars Simensens egne ord, at fossen på den østre side uti Storheieren, uti hvilken Lars Simensen da uti bruk havende sag, kvernehus samt sagstue og andre der samme steds havende bygning, formenes at være bestående og liggende på Halstenruds rette grunn og tilhørende eiedeler, hvilken gård Halstenrud Sr. Christen Christensen nu possiderer. Så om ennskjønt samme kontrakt uti det øvrige ei følges, så står det dog ubeviselig fast med gården Halstenruds uti behold havende og rette tilliggende eidedeler at følge gårdens eigermann, og om S.117 b. på dessen grunn videre commoditet til overs, som Hans Halvorsens sag imot gammel og sedvanlig hevd og bruk ei kan være hinderlig.

Da synes at samme gårds eigermann det nærmest at gjøre seg nyttig fremfor noen annen.

Hva seg ellers den fornevnte hr.lagmanns dom angående, så er den over salig Tomas Ask's arvinger, og ikke over Christen Christensen utstedt, og funderet på Tomas Ask's til Hans Larsen utgivne revers for avgift av hans bordlegning til Ask sagen. Hvilket i dette fall ei befinnes av Sr. Christensens sag hverken til noen avgifts betaling forbunden eller ved noen revers dertil forpliktet. Tilmed befinnes det også at salig Tomas Ask's og Sr.

Christensens bordlegninger ved en kløft og imellemløpende liten bekkeridsel at være fra hinannen adskilt. Ei heller bevises at der noen tid enten er krevd eller betalt noen avgift av fornevnte Sr. Christensens damstokk, bordlegning og bordrenne, førend Lars Simensen, siden velermelte hr.lagmanns dom, ved beskikkelse derom for ungefehr 5 a 6 år siden skal ha gjort anfordring, og siden derpå stevnet i 1694, som dog ei til doms forfulgt.

Det befinnes også ei heller uti Peder Simensens til Sr. Christen Christensen utstedte skjøte på han sag, noen exeptioner om fornevnte commoditeter, at noen annen det skulle være berettiget, men avhender og hjemler det med all des "ankleif" og tilbehør. Så har og Christen Christensen med sine i saken førte prov, såsom Halvor Tostensen Seter, Jens Nilsen Klakker og Iver Halstenrud gjort bevislig, at de fornevnte påstevnte damstokk, bordlegning og bordrenne i all deres minde, som i særdeleshet Jens Klakker over 40 års minde, har vært fulgt og brukt til den sag som Christen Christensen nu eier og bruker, og aldri visst noen ankning eller påtale derimot, eller noen annen seg det tilegnet, eller vært gitt eller krevd noen avgift derav som dennem bevisst, før Lars Simensen derpå ved hans beskikkelse, som forinn bemelt, har søkt.

Altså vites ikke efter sådan beskaffenhet at kan med rette bifalle denne Hans Halvorsens søkning eller ham noen rettighet eller avgift at kan tilkjennes av de fornevnte damstokk, bordlegning og bordrenne, som uti så langsommelig tid, langt over lovens foresigende "laughefd", uti rolig hevd og bruk har vært liggende og brukt til Christen Christensens sag, men det herefter som av gammelt dertil ubehindret at følges og brukes.

Hva seg videre angår den gård Halstenruds eignedeler som Sr. Christen Christensen uti sin stevning, eg ellers, foregiver at skulle av monsr. Hans Halvorsen være fornærmet på, da er det en særdeles sak som til åsteden henhører ved bekvemmelig tid og leilighet, om derpå aktes at søkes.

SAMME DAG DEN 16.NOVEMBER PÅ TRØGSTAD TINGSTUE TIL ALMINNELIG SAKETING

uti de øvrige saker ble retten betjent med de samme 8 lagrettesmenn.

Fremstilte seg mnsr. Hans Halvorsen Pay av Bragernes på sin salige broders efterlatte enke, Anne salig Anders Pays vegne, S.118 a. og efter inngiven skriftlig varselseddel dat.23.okt. i rette fordret endel bønder og almue for gjeld, som de til hennes salige mann skyldig bleven.

Rolf Heen for 2 riksdaler 1 ort 12 skilling.

Ole Jonsrud for 4-3-12. På begges vegne svarte lensmannen Peder Rasmussen Rå, at de samme gjeld vedgår.

Alf Gundersby står tilført for 3-3-0. Møtte selv og sa at det med arbeid og bråtning at ha betalt. Hadde dog derom ingen underretning og forklaring til des bevisning. Hvorfor Hans Pay consenteret at med ham måtte bero til neste ting, at han des

forinden kan innstille seg i sterboet til avregning med hvis han imot kravet kan formene seg til avkastning. Jon Simensen ved Hønefoss rester 15-1-4. Jon møtte selv i rette og inngav sin regning derimot, hvoruti han disputerer prisen på en del bekommende tobak, som dog ei anderledes kan følges, enn salig Anders har ansatt det for. Men derforuten ganske benekter den tobak som står i år for 7 riksdaler, item de 2-2-17 som hans datter skulle ha bekommet til klær, så og 2 ort for en naver, bedragende seg tilsammen 10 riksdaler 17 skilling, hvilket ei imot sådan benektelse kan salig Anders Pay godtgjøres, uten anden lovligere bevis kan forskaffes, hvilket fra de forskrevne 15-1-4 avdrages. Resten som er 5 riksdaler 11 skilling, er Jon Simensen nu tilfunden å betale innen 15 dager med 1/2 daler i omkostning. Karl Rødstød (Røste) står tilført for 4 riksdaler. På hans vegne svarte Peder Rasmussen Rå, at han gjelden vedgår. Derforuten fordres 5 ort som salig Anders til Jon Simensen skal ha svart efter Jon Simensens regning, men som i boken finnes siden den tid at være avregnet med Karl, da får Karl selv være til vedermåls tale før noe om samme 5 ort kan kjennes.

Ole Olsen Kjos av Soknedalen på egen og Gunder Bergs vegne, fremstillet to stevnevitner, nemlig Gudbrand Halkjenrud og Jon Solhaug, hvilke ved avlagt ed tilsto at de lovlig kall og varsel til dette ting på fornevnte Ole Kjos's og Gunder Bergs vegne, har hitstevnt Even Blikrud, formedelst hans fe og kreaturer nu i denne høst skal ha avbeitet og fordervet "rouglisten" i en bråte som de i forleden sommer har sådd, og efter citantenes beretning skulle være sådd halvannen tønne rug uti samme bråte. S.118 b. Stevnevitnene tilsto også at de hadde besikket samme rugbråte, og befantes at være ganske oppetet, såsom jorden var svart, og var hull på gjerdesgården. Men hvis fe det har gjort, visste de ei nærmere, enn at de så fetrakk fra Blikrud og til bråten og fra bråten til Blikrud igjen. Gjerdesgården beså de også, og syntes å være laglig og døktig både for hester og fe, untagen de steder som der var reven hull på. Men om det var oppreven av hester eller fe eller folk, det visste de ikke. Og det var nu i lørdags en måned siden at de den besikket. På denne tilstand avla de deres ed, således i sannhet å være. Den innstevnte Even Blikrud møtte ei tilstede, hvorfor han er "laugdag" forelagt til neste saketing efter jul.

Anders Jørgensen Tandberg på egne med consorters, nemlig Tandbergs, Hesselbergs og Gagnums besitteres vegne, fremstillet to stevnevitner, nemlig bygdelsmannen Peder Rasmussen Rå og Julius "Gilaug" (Gile), hvilke ved ed tilsto at de ved lovlig kall og varsel på fornevnte interessenters vegne, til dette saketing har hitstevnt Kristen Li til å fyldestgjøre den over ham nestleden 10.juni ergangne lagmannsdom. Den innstevnte Kristen Li møtte ei i rette, hvorfor ham er laugdag forelagt til neste saketing efter jul.

Hr.rådmann Sr. Eggert Stochflet ved sin tjener Hans Lang, efter inngiven hans varselsedel dat.22,juli sist avvigt, i rette fordret Anders Gravli, Gudbrand "Hælen" (Hæl), Erik Hæl og Ole

Knutsen husmann ibid. for begangen tømmerhugst uti hans skog, nemlig Håvervik i Ådalen.

Nok stevnet Gudbrand Lunde som samme tømmer med salig assistentråds Jørgen Philipsens stjerneøkse skal ha merket, ved ed å forklare hvem det avført og hvorhen.

Item stevnet Villem Mikkelsen at lide dom for sin ulovlige handling med samme tømmer.

Nok stevnet Jacob Lut til å forklare om han har gitt lov til samme tømmerhugst.

På de innstevnte Anders Gravli, Gudbrand Hæl, Erik Hæl og Ole Knutsen husmanns vegne, innga Peder Rasmussen Rå deres skriftlige innlegg, dat.12.hujus.

Item inngav han Jacob Klodts innlegg, dat.15.hujus.

Nok inngav han Villem Mikkelsens innlegg, dat.13.hujus.

Gudbrand Lunde møtte selv i rette, og tilsto at han efter sin husbonds Sr.Eggert Stochflets befaling, merket det påstevnte S.119 a. tømmer med salig Jørgen Philipsens merkeøks, og det lå den tid en del i skogen og en del nedkjørt til fjorden, hvilket Villem Mikkelsen førte derfra, og sa at han ville levere det til Eggert Stochflet. Men om han leverte det til ham eller andre, det visste han ikke. Samme tømmer var av Ole Knutsens og Erik Hæls hugst, tilsammen 13 tylter, Anders Gravlis ti tylter og Gudbrand Hæls seks tylter, som av Gudbrand Lunde ble merket. På fornevnte tilstand avla Gudbrand Lunde sin ed, således at være i sannhet.

Og eftersom de innciterede vederparter ganske benekter og fragår at de har begått den påstevnte hugst i Sr. Eggert Stochflets skog, og nu ingen bevislighet derom fremføres, så var Hans Lang begjærende sakens forfløttelse til neste alminnelige saketing, hvor det da videre aktes å gjøre beviselig. Hvormed det også forbliver til neste alminnelige saketing, med forelegg at de innstevnte vederparter da selv møter til stede.

Kongl. majsts fogd Sr. Lars Tønder lot opplese sin restans av kongl. skatter og rettigheter i Norderhov prestegjeld for 1697: Peder Øster Hønen 7-0-8.

Margrete Mule 9-0-22.

Anders Tandberg 2-0-14.

Paul Burud 7-2-12.

Jesper Gregersen Skjør vold 3-0-8.

Arne, Kristoffer og Peder Veisten tilsammen 8-1-2.

Kristoffer Røyseng 13-1-22.

Ole Veien 6-1-3.

Johannes Ve 5-0-17.

Fenrik Hans Skøtt (?) 8-0-4.

Gul Follum 0-3-23.

Hans og Amund Semmen 8-0-7.

Peder og Truls Ask 9-1-22.

Capt. Bernfeld av Frok 13-0-3.

Harald Frok 4-1-13.

Gudbrand Ultvet 5-2-11.

Jon Vågård 2-3-4.

Nils Bjørnstad 3-3-1.

Hans Nøkleby 4-3-15.

Tomas Opsal 0-3-18.

SAKETING PÅ GOMNES TINGSTUE I HOLE 17.november 1697.

Lagrettesmenn: Peder Svarstad, Klaus Hundstad, Tarald Horum, Engebret Børgen, Siver Gomnes, Kristoffer Nilsen Gomnes, Gunder "Ru" (Rud) og Tolle Haug.

Var overværende kongl.majsts fogd Sr. Lars Tønder, bygdelensmannen Tosten Svarstad med tingalmue flere.

Hvor da fogden lot opplese taksten på tiende, ledning og landskylds korn for nærværende år 1697.

Ermelte kongl.majsts fogd Sr. Lars Tønder lot tinglese sitt skjøte av veledle hr.president Hans Must på den gård Berg i Hole, skylder 1 fjering tunge med bygsel, samt sikt og sakefalls herlighet, dat.2.juli 1697.

Jens Hansen øvre Moe lot tinglyse sin bygselseddel av rector i Christiania skole, høyedle mann Ejler Hirnklov (?) , på det engstykke Moeseng skyldende 1/2 fjering rugmel, til øvre Moe beliggende, dat.25.febr.1697.

Monsr. Nils Jacobsen Smit efter oppsettelse fra seneste ting fordret dom over de da innstevnte for innstående landskyld, såsom:

av Hundstad uten bygsel 5 lispund tunge, fordres for anno 1692, 93, 94, 95 og 96 tilsammen med 1/4 forhøyelse og odelsskatt og rostjenestes avdragelse, 5-0-17 1/2, derav Klaus Hundstad den halve part = 2-2-8 3/4, som møtte i rette, og sa han hadde brukt halvparten i gården for 95 og 96, beløper 1-0-3 1/2, og de tre nest forrige år brukte han kun 1/4 del, beløper til sammen som han resterer og bør svare = 1-3-6 3/8. Den øvrige 1/4 del for 92, 93 og 94 brukte hans broder Arne, bedragende til 0-3-2 7/8, som han bør svare og betale.

S.120 a. Nok Peder Vestre Bjørke for 10 lispund tunge, resterende landskyld for 1693, 94, 95 og 96. Når den odelsskatt og rostjeneste fradrages, beløper med 1/4 forhøyelse til 8-0-19. Møter ei selv tilstede, men sies at skulle være svak. Men såsom han tillike med de andre fornevnte til nestleden saking belauget innen dette ting til monsr. Nils Jacobsen deres resterende rettighet å klarere og å lide dom, men som det ei av noen av dennem befindes å være efterkommet, så er de samtlige tilfunden resterende landskylds rettighet å betale innen 15 dager, med samt 8 skilling av hver daler i omkostning.

Belangende Sr. Jacob Lut som fordres for 10 lispund tunge uten bygsel i Søhol for 93, 94, 95 og 96 med 1/4 forhøyelse, når odelsskatt og rostjeneste fradrages, bedrager tilsammen 8-0-19, ble derfor til seneste ting laugdag forelagt til dette ting, hva nu Sr. Jacob Lut ved Christen Christensen Domholt lar svare, at efterdi oppsettelse ikke har vært lyst for ham, så har han ikke vært betenkt på å oppfinne hvis han derimot til avbevisning kunne ha. Efterdi han seg ei rettere kan erindre, enn han jo for noen av samme årringer betalt, som særlig ved en jente fra Bjørke, som fra Nils Jacobsen var utsendt.

Hvorimot Nils Jacobsen svarte, at landskylden for 1692 sendte han ham ved fornevnte jente, og gav ham derfor kvittering. Og for det resterende ville han ei samtykke videre oppsettelse. Så er Jacob Lut tilfunden de 8 riksdaler 19 skilling med samt 2 ort 16 skilling i omkostning at betale til monsr. Nils Jacobsen innen 15 dager.

Elling Bården Tåkerud fra Ås sogn på "Follaug" (Follo) foregav å ha hitstevnet Maren Paulsdatter Lene, samt Paul Kroksund, formedelst de seg bemektiget og tiltaget hvis klær og annen middel der fantes efter Ellings værøsster Kari Gudbrandsdatter, som på tredje år siden døde hos Mari Lene, hvorom inngav sitt S.120 b. skriftlige innlegg. Den innstevnte Mari Lene møtte i rette og svarte, at hvis hun bekommet, det har både Kari Gudbrandsdatter i levende live, såvel som Paul Sundet efter hennes død, levert henne for sin umak og bekostning med henne uti hennes sykdom, samt husværelse og deslike, og bekjente nu hva hun hadde annammet, nemlig:

1 svart raskes skjørt,
1 ... pulmets trøye,
1 grøn filtes skjørt,
1 rød bois trøye,
1 gammel utslitt blå stemets trøye.

Noksom Kari gav hennes datter to gamle linhatter.

Nok 16 skilling til Hans Jørgen som grov hennes grav.

Hvis videre efter henne fantes, annammet Paul Sundet til seg, og de linkleder som hun fikk til Jorden med seg.

På Paul Kroksunds vegne møtte Jørgen Fjeld, som svarte at Paul vedstår å ha annammet for Kari Gudbrandsdatters begravelses omkostning, efternevnte av hennes tøy:

1 grå kledes karlfolks kjol, som han har solgt,
2 kister, av hvilke han sa den ene var ikke 16 skilling verd,
1 gammel gryte,
item 3 hodeputer, og
1 gammel skinnfeld.

Da eftersom de innciterede Mari Lene og Paul Kroksund har uten lovens foresigende adferd bemektiget seg Kari Gudbrandsdatters efterlatte middel uten noen foregående registrering og vurdering, så er de tilfunden innen neste alminnelige saking på arvetomten hos Mari Lene igjen at innføre og levere alt hvis de av Kari Gudbrandsdatters midler til seg annammet. Og da efter des registrering at erholde utlegg for hvis de rettmessig efter henne kan ha å fordre.

Hvis de det ikke efterkommer, da at lide dom til neste ting.

Kongl.majsts fogd Sr. Lars Tønder lot opplese sin restans av kongelige skatter og rettigheter for Hole for anno 1697, som følger:

Jens Nilsen Moe 3-1-9.
Jens Hansen Moe 5-3-2.
Hans Frøhaug 14-0-17.
Anders By 7-3-16.
Engebret Ullern 0-3-23.
Henrik Ullern 4-1-3.
Mattis Lene 0-3-10.

Peder Svarstad 3-2-22.
Ole Kristensen Moe 2-3-12.
Ole Gjesvold 1-0-15.
Siver Håvind 0-1-17.
Bersvend Håvind 0-5-3.
Captain Petter Bron 13-1-22.
Håvord Hundstad 3-2-4.
Johan Fjeld 0-5-10.
Jørgen Fjeld 5-0-0.
Tarald Horum 3-2-12.
Anders Horum 5-2-12.
S.121 a. Peder Vestre Bjørke 24-0-5.
Nils Østre Bjørke 11-1-14.
Knut Børgersen øvre Lene 10-1-21.
Tarald Solberg 2-1-15.
Enken Ragnhild Horum 10-3-17.
Gudbrand Hollerud 2-1-2.
Ole og Paul Pjåkerud 2-0-10.
Mattis Lange 0-2-14.
Johan Hiran, madame Werdelmans gods, 0-2-3.
Erik Andersen Finne, madame Werdelmans gods, 0-2-13.
Ole Skamarken 0-1-19.
Husmenn:
Johannes Svenske i Moekast 0-2-0.

Jon Andersen Averøen 0-2-0.

Efterskrevne er tilnevnt til lagrettesmenn at betjene retten uti tilkommende år 1698:
Tosten Kroksund, Nils Bjørke, Gudbrand Løken, Engebret Svarstad, Torger Øverby, Harald Stiksrud, Knut Pjåka og Anders Horum.

Det gamle aar vi hermed ende,
Gud os fremdelis sin naade sende.

REGISTER TIL TINGBOK 41.2 1697 FOR RINGERIKE.

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	SIDE
		Allmannvei	7
		Ask	20
		Ask,Norderhov	13
		Ask-sagen	33
		Askesrud	37
		Auren	37
		Berg i Hole	38
		Bergsund østre	16
		Bliksrud	35
		Breien	20
		Christensens-sag	33,34
		delesgard	20
		delesgard den gamle	21,28
		Domholt	10
		Egge	20
		Ekornrud	20
		Ferden	15
		Finneplassen	12,13
		Finnsand	15
		Frok nordre	15
		Gagnum	35
		Gomnes	22,23
		Grøterud	1
		Gulås (Galås)	2
		Hadeland	12,13,15
		Halstensrud	26,27,33
		Halstensrudmarken	26
		Hans Halvorsens sag	25,33
		Haugerud	15
		Heieren	5,26,32
		Heieren sag	25
		Heieren sagbruk	21
		Heieren Store	21,30,33
		Herringfoss-sagen	22
		Hesselberg	35
		Hjelle	20
		Horum	23
		Hundstad	19
		Hundstad	38
		Hønefoss	15
		Hønefoss	1
		Hønefoss bruk	29
		Høyåshaldet	28
		Håvervik,Ådalen	36
		Håverviken	15
		Jevnaker kirke	2,3
		Julsagger på Eiker	10
		Katnos	2,37
		Kittelsby	21,28,29
		Klekken	30
		Krakstad	30,
		Kroksundvolden >stre	15
		Land	15
		Langebråten	20
		Lindeli nedre, Ådal	1
		Løkke (Skollerud)	1

Moeseng	38
Norderhov prestegj.	15
Nøkleby	2
Opprud	15
Rugbråte	35
Rødstød Staland ?	33
Sesserud	2
Sesserudmarken	2
Skollerud	2,16
Soknedalen	1
Sommedalen	15
Spålen	37
Spålen	2
Staland	22
Stavlunsbroen	27
Stiksrud nødre	15
Stiksrud søndre	15
Storelven	25,26,28
Støveren ødegård	1
Støveren, Soknedalen	19,21,28,29
Søhol	38
Trøgstad	31
Tørrås-setervolden	20
Ungerholt	8
Vassbunden	5
Veholt	20
Veien	15
Vikersund	5,14
Viul	37
Vågård	15
Ådalen	12,13
Åsterud	30

FORNAVN	ETTERNAVN	STEDSNAVN	SIDE
.....	Trisler		8
Adam		Askerud	2, 3
Albrit	Kruse		25, 27, 28
Alf		Gjørud	1
Alf		Gundersby	5, 34
Amund		Aslaksrud	30
Amund		Gåsefæt	37
Amund		Rognerud	29
Amund		Semmen	36
Anders		Bakke, Hadeland	11
Anders		Bergsund	37
Anders		By	9, 39
Anders		Bårnås	28
Anders		Dybendal	37
Anders		Ferden	15
Anders		Gravli	35, 36
Anders		Horum	40
Anders		Karlsruud	37
Anders		Krakstad	31
Anders		Lo	18, 30, 37
Anders		Rud, Hadeland	11
Anders		Sten, Hadeland	12
Anders		Tandberg	36
Anders	Bron		8, 9, 19, 22, 23, 24
Anders	Christensen		22, 25, 27, 32
Anders	Eriksen ved	Sørgefoss, sagmester	16
Anders	Jemt		1
Anders	Jørgensen		3
Anders	Jørgensen	Tandberg	1, 3, 6, 7, 16, 19, 22, 24, 31, 35
Anders	Olsen ved	Hønefoss	6, 7
Anders	Olsen d.eldre		37
Anders +	Jacobsen		4
Anders +	Pay		5, 34, 35
Anders +	Pedersen		29
Anders +	Simensen		15
Anne			9
Anne	Bendtsdatter		15
Anne	Claus Worm's		23
Anne	Pedersdatter v/ Viul		20
Anne	Philipsdatter		15
Anne	Sal.Anders Pay		34
Arilds tid			2, 33
Arne		Hundstad	38
Arne		Veisten	15, 30, 36
Asbjørn		Klestad, Hadeland	12
Asle		Kroksrud	19, 28
Bent		Fallang, Hadeland	12
Bent		Støveren	37
Berent	Boli		15
Bersvend		Håvind	40
Birgete	Sørensdatte		26
Birgitte		Sørum	25
Birgitte	Bårdsdatter	Gundereng	17
Birgitte	Karlsdatter		3, 4
Capt.	Bernfeld av	Frok	36
Chatrine	Sørensdatte		8, 9, 19, 22, 23, 24
Christen	Christensen		18, 22, 24, 25, 26, 27, 28, 32, 33, 34
Christen	Christensen	Domholt	10, 11, 30, 38
Christen	Christensen	Frøshaug	21
Christen	Hafnevig av	Bragernes	11, 13, 14
Christen	Stillefsen av	Bragernes	1

Christian	Kleboe		6
Christian	Muller		27
Christian	Tommesen		10
Christoffer	Nilsen	Gomnes	22
Claus	Andersen	Åsen	30,
Claus	Worm		8, 9, 19, 22, 23, 24
David	Knutsen		37
Eggert	Stochflet		15, 29, 35
Eivind		Dile, Hadeland	11
Eivind		Mjør, Hadeland	11
Ejler	Hirnklov		38
Eli		Trøgstag	4, 5
Elias	Nilsen		13
Elling		Stiksrud nordre	37
Elling	Bårdsen	Tåkerud, Ås, Follo	39
Elling	Håvik av	Snosrud	37
Elling	Håvik av	Stabekk	37
Engebret		Børgen	18, 22, 38
Engebret		Gile	13
Engebret		Haugerud	11
Engebret		Rudstan	19, 28
Engebret		Svarstad	40
Engebret		Tonen	5
Engebret		Ullern	39
Engebret		Veisten	1, 15, 30
Engebret	Engebretsen	Børgen	8
Engebret	Jonsen	Skjørvold	30,
Engebret	Larsen	Skaug	18
Engebret	Pedersen	Svarstad	18
enke	(Sl. Peder Berg)	Berg	5
Enken		Berg	37
Enken		Flekshaug	37
Enken	Flekshaug av	Åserud	37
enken på		Heier	12
Erik		Breili	37
Erik		Finnsand	11
Erik		Gravli	37
Erik		Hæl	35, 36
Erik		Knestang	37
Erik		Myre, Hadeland	12
Erik	Andersen Jemt		1
Erik	Andersen Finne		40
Erik	Eriksen	Setnes	1
Erik	Eriksen	Åsterud	30
Erik	Tollefsen	(Sagmester)	29
Erik	Villadsen		5
Erik	Villadsen	Trøgstad	31
Erik +	Gundersen	Gagnum	3
Even		Blikrud	35
Even	Nilsen	Heieren	25, 26, 27
Fredrik		Lundesgård	19
Gaute	Halvorsen	Skaugen	1
Gen.major	Trittschler		23
Gert	Holst		18
Gudbrand		Berg	18, 30
Gudbrand		Bergsund	37
Gudbrand		Gjermundbo	37
Gudbrand		Halkinrud/Halkjenrud	19, 28, 35
Gudbrand		Haugerud	11
Gudbrand		Hollerud	40
Gudbrand		Hælen (Hæl)	35, 36
Gudbrand		Kittelsby	1, 30
Gudbrand		Lunde	36

Gudbrand		Løken	40
Gudbrand		Sørum, Hadeland	11
Gudbrand		Ultvet	15, 31, 36
Gudbrand	Levordsen	Kittelsby	20, 21, 28
Gul		Follum	1, 30, 32, 36
Gunder		Berg	18, 30, 35, 37
Gunder		Ru (Rud)	18, 22, 38
Gunder	Olsen		29
Gunder +		Gagnum	3, 5
Guri	Jacobsdatter		18
Guttorm	Larsen	Sata	1
Halvor		Bjella, Hadeland	11
Halvor		Bråk	1, 13
Halvor		Bråten	8
Halvor		Hjelmerud	37
Halvor		Lundstad	37
Halvor		Skarud	37
Halvor		Sørum	2, 15, 29, 30, 32
Halvor	Larsen	Berg	18
Halvor	Tostensen		25
Halvor	Tostensen	Sata	1, 2
Halvor	Tostensen	Seter	26, 27, 34
Halvor +	Tollesen		5, 9, 16
Hannibal	Stochflet		15, 27
Hans		Aurdal	30
Hans		Berg	18, 30
Hans		Blekkerud, Hadeland	11
Hans		Flaskerud	19
Hans		Frøhaug	39
Hans		Nøkleby	36
Hans		Semmen	36
Hans		Tosseviken	3, 4
Hans	Andersen		37
Hans	Brynildsen		5
Hans	Eggertsen		16
Hans	Halvorsen Pay i	Bragernes	5, 9, 16, 21, 25, 28, 30, 32, 33, 34
Hans	Jensen Lang		26, 27, 29
Hans	Johansen		5
Hans	Lang		35, 36
Hans	Larsen		21
Hans	Must		38
Hans	Olsen		9
Hans	Pay		27
Hans	Pedersen	Frøhaug	19
Hans	Rosing		18
Hans	Skøtt (Fenrik)		36
Hans +	Larsen		33
Hans +	Olsen	Svarstad	18
Hans Jørgen			39
Harald		Frok	36
Harald		Lindeli	37
Harald		Stiksrud	40
Harald		Støveren	20, 28, 37
Harald		Øren	5
Harald	Engebretsen	Frok	5
Helge		Alme	11
Henrik		Ullern	8, 18, 22, 39
Henrik	Blichfeldt		25, 30
Henrik	Castensen		11
Henrik	Gudbrandsen		29
Henrik	Lochman, i	Drammen	15
Henrik +	Pettersen		10
Hågen	Alfsen		18

Håvord		Hundstad	40
Ingebor	Sal.Hans Hansen		33
Ingeborg	Hansdatter		27
Isak	Jacobsen	Skredder	31
Iver		Halstensrud	25,26,34
Jacob	Christoffersen	Klodt ved hønefoss	17,31,36
Jacob	Lut		2,10,11,16,18,19,20,21,30,33,36,37,38,39
Jacob	Paulsen		11
Jens		Hole,Hadeland	11,12
Jens	Hansen	Moe øvre	38,39
Jens	Klakker		34
Jens	Mattisen Sax		11
Jens	Mikkelsen	Langengen	17
Jens	Nilsen		25
Jens	Nilsen	Moe	39
Jens	Nilsen Klakker		26,34
Jens	Sax		11
Jesper	Gregersen		5,30
Jesper	Gregersen	Skjørvold	30,36
Johan		Fjeld	40
Johan	Hiran		40
Johan +	Snell		26
Johannes		Grønvold	11
Johannes		Ve	15,21,25,29,32,36
Johannes	Svenske i	Moekast	40
Johannes	Toresen ved	Hønefoss	30
Jon		Follum	11,21,25,29,32
Jon		Rødningsand	11
Jon		Solhaug	35
Jon		Vågård	36
Jon	Andersen	Averøen	40
Jon	Knutsen	Jonsrud	20
Jon	Simensen	Kaas	17
Jon	Simensen ved	Hønefoss	5,35
Jon +		Skjønvold	30,
Jon von	Cappelen		1
Jonas	Ramus		1,16
Julius		Gile	7,35
Jull	Andersen	Augedal	17
Jørgen		Fjeld	39,40
Jørgen	Larsen		13,14,21
Jørgen	Larsen	Hønen	1,2,16,20,30
Jørgen	Olsen Mandal		30
Jørgen	Schnell av	Christiania	8,9,19,22
Jørgen	Vemundsen	Skomaker,Hønefossen	37
Jørgen +	Phillipsen		15,36
Karen	Tostensdatter	Heieren	25
Kari	Tostensdatter	Heieren	27
Kari +	Gudbrandsdatter		39
Karl		Hval lille	37
Karl		Rødstød (Røste)	35
Kirsti	Karlsdatter		1
Kittel		Hovland	20
Kittel	Ellevsen	Buøen,Flå anneks	16
Kittel	Olsen		1
Klaus		Hundstad	38
Knut		Pjåka	40
Knut		Veien	1,15,21,25,32
Knut	Børgersen	Lene øvre	40
Knut	Eriksen	Vaker	3
Knut	Haraldsen	Askerud	2
Knut	Olsen		29
Knut +	Eriksen	Vaker	17

Kristen		Li	13,35
Kristen		Utvik	9
Kristen	Kristensen	Seter	37
Kristoffer		Hallum	11
Kristoffer		Røyseng	6,36
Kristoffer		Veisten	36
Kristoffer	Nilsen	Gomnes	8,18,38
Kristoffer	Olufsen	Daler på Eiker	10
Kristoffer	Rolfsen	Skøyen	30
Lars		Askerud	37
Lars		Bergsrud,Hadeland	12
Lars		Gile	7
Lars		Gjermunbo	18,30,31
Lars		Langengen	37
Lars		Oppen	2
Lars	Amnudsen	Moe	2
Lars	Langengen		3
Lars	Madsen	Hauge	17
Lars	Ottesen		6
Lars	Ruus		21,33
Lars	Simensen		26,27,33,34
Lars	Simensen	Dramdal	21
Lars	Tønder		1,2,4,8,15,16,18,30,36,38,39
Levord		Sesserud	20,37
madam	Werdelman		40
Mads	Jensen Wiell		8
Mads	Trulsen	Auguslien	37
Malte		Kittelsby	1
Maren	Jespersdtr		15
Maren	Paulsdatter	Lene	39
Margrete	Mule		7,36
Margrete	Sal.Hr.Ottes		6
Mari	Tor/Torgersdtr		16
Marte	Olstdatter på	Vekkern	18
Mattias	Jensen Sass	(Klokke i Hole)	8
Mattis		Lange	40
Mattis		Lene	39
Mattis		Stubbdal	37
Mikkel		Klestad,Hadeland	12
Mikkel		Strande	4
Mikkel		Veksal	11,21,29,32
Mikkel	Jensen		24
Mogens	Olsen	Haugsrud	16
Nils		Askerud	2,3
Nils		Berger	17
Nils		Bjørke østre	40
Nils		Bjørnstad	36
Nils		Elviken	3
Nils		Finnsand	11,37
Nils		Hverven	1,7,15,30
Nils		Håtveit,Hadeland	12
Nils		Kittelsrud,Hadeland	11
Nils		Knestang	15
Nils		Lårvik	8
Nils		Setrang	18,30
Nils	Hansen	Ho. ffuret (Hoff...)	12,13
Nils	Hansen Tules		6
Nils	Iversen		6
Nils	Jacobsen		31,39
Nils	Jacobsen Schmit		30,31
Nils	Jacobsen Smit		19,38
Nils	Madsen Norup		30
Nils	Nilsen	Berger	2,3,17

Nils	Nilsen	Setrang	17
Nils	Olsen Grovsmed	Hønefossen	37
Nils	Pedersen	Finnsand	16
Nils +	Evensen ved	Heieren	26
Nils +	Tulle		6
Nub		Strande	4
Oberste	Brochenhus		8, 9, 22, 23, 24
Ole		Buttingsrud	37
Ole		Drolshammer	1
Ole		Fjulsrud	9
Ole		Gjesvold	40
Ole		Hallingby	37
Ole		Halstensrud	26
Ole		Hval	15
Ole		Jonsrud	34, 37
Ole		Land	20
Ole		Pjåkerud	40
Ole		Ringerud	3, 4, 11
Ole		Skamarken	40
Ole		Smesrud, Hadeland	12
Ole		Ve	21, 25, 29, 31, 37
Ole		Veien	21, 25, 36
Ole		Vik	19
Ole	Andersen	Bjørke	5
Ole	Ellingsen	Nes	1
Ole	Gundersen		5
Ole	Gundersen	Gagnum	3
Ole	Guttormsen	Ringerud	3, 4
Ole	Halvorsen	Jonsrud	17
Ole	Hansen	Gjesvold	9
Ole	Jacobsen		1
Ole	Jonsen	Solberg	30,
Ole	Knudsen	Hæl (Husmann)	35, 36
Ole	Kristensen	Moe	40
Ole	Olsen	Fonkalsrud	20
Ole	Olsen	Kjos, Soknedalen	35
Ole	Olsen	Stadum	8
Ole	Pedersen	Krakstad	32
Ole	Pedersen	Skamarken	20
Ole	Pedersen ved	Hønefoss	17
Ole	Sagdrenng		29
Ole	Siversen		17
Ole (gamle) +		Ringerud	3, 4
Otte +			6
Paul		Burud	36
Paul		Hval	5
Paul		Klekken	18, 30
Paul		Kroksund	39
Paul		Pjåkerud	40
Paul		Spålen	2
Paul		Sundet	39
Paul	Alfsen	Hval	30,
Paul	Andersen	Vaker	17
Paul	Glud		1, 8
Peder		Ask	36
Peder		Bjørke vestre	19, 38, 40
Peder		Busund	7
Peder		Hønen	13
Peder		Hønen øster	36
Peder		Knestang	5, 16, 37
Peder		Nærstad	5
Peder		Støveren	20, 28
Peder		Svarstad	18, 22, 38, 40

Peder		Veisten	36
Peder	Eliassen		19
Peder	Eliassen av	Bragernes	6,11
Peder	Finne		12
Peder	Knutsen	Tranby	37
Peder	Lycke, til	Jevnaker	2
Peder	Madsen	Sundby	31
Peder	Pedersen	Busund	31
Peder	Rasmussen		4
Peder	Rasmussen	Rå	5,6,13,16,17,21,24,29,30,31,34,35,36
Peder	Simensen		26,28,34
Peder	Tommesen	Ask	13,14
Peder	Torkelsen	Svarstad	11
Peder	Vever		17
Peder +		Berg	5
Peder +		Tossevik	3,4
Peder +	Nilsen Finne		20
Petter	Biørn av	Bragernes	4,6,10,11
Petter	Bron		40
Petter	Brun		8,19,24
Ragnhild		Horum	9,40
Randi +	Trulsdatter		10
Rasmus		Gomnes	11
Rasmus		Veisten	13
Rasmus	Jonsen	Rakkestad	30,
Rasmus	Mikkelsen på	Tandberg	31
Rolf		Heen	5,16,34
secretær	Treschov		29
Simen +	Larsen		26
Sindre		Oppen	37
Siver		Gjesvold	9
Siver		Gomnes	8,18,22,38
Siver		Håvi/Håvind	2,40
Siver		Tandberg	13
Siver +		Støveren	20
Statholder	Gyldenløve		1,23
Sven	Nilsen	Hverven	16
Svend		Kytte (Kyta)	37
Svend	Olsen		9
Søren		Lo	37
Søren		Velsand,Hadeland	12
Søren	Andersen Jembt		1
Søren	Emanuelsen		37
Søren	Hansen		13
Søren	Hansen Lemmich		29
Søren	Jonsen	Rakkestad	30,
Søren	Smed, ved	Sørgefoss	17
Tarald		Horum	8,22,38,40
Tarald		Solberg	40
Thue	Andresen	Wulfsberg,på Nordby	30
Tolle		Haug	18,22,38
Tollef	Møller		29
Tomas		Haugen	11,25
Tomas		Opsal	36
Tomas	Olsen	Haugsrud	16
Tomas +		Ask	26,27,28,33
Torbjørn		Rud	19,28
Tord		Breien	37
Tord	Kristensen	Krakstad	32
Tore		Knestang	37
Tore		Kverbergsund	7
Tore		Sundet	7
Tore	Helgesen		24

Torger		Løken Store & Lille	37
Torger		Øverby	40
Torger	Østensen	Ryg, Hols anneks	1
Torkel		Fjøsвик	11
Torkel	Karlsen	Skollerud	1
Torvald		Horum	18
Tosten		Kroksund	40
Tosten		Modalen	19,28
Tosten		Svarstad	18,22,38
Tosten	Gudbrandsen	Hov	5
Tostennd		Skute,Hadeland	11
Truls		Ask	36
Truls		Elviken	17
Truls		Skaugstad	37
Truls	Andersen		4,6
Truls	Knutsen	Ask	13,14
Truls	Larsen	Tømbte (Tømte) ?	10
Truls +	Larsen		10
Vebjørn		Narverud	28
Villem	Mikkelsen		36
Willem		Egge	15
